

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
1545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Nr. 159

Vol. LXXVII Kaina 25 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, RUGPIŪTIS — AUGUST 12, 1983

LKB Kronika Nr. 58

„Golgotos keliu...“

... būsiu kartu su jais... Daugiau nereikės manęs teisti, liksiu skolingas, nesitikiu atsėdėti viso bausmės laiko. Bijote manęs?! Negi aš tuščiomis rankomis (atėmėte net rožančių) sunaikinsiu jūsų galingus tankus?“

KUN. ALFONSO SVARINSKO TEISMAS

(Tęsinys)
Beje, parengtinis tardymas apskritai teismui kėlė tam tikrų mįslių: teismo metu kun. Alf. SVARINSKAS atsakinėjo į kai kuriuos klausimus kitaip nei per parengtinį tardymą. Kai teisėjas paklausė, kodėl jo atsakymai tada ir dabar nevienodi, kun. Alf. SVARINSKAS paaiškino, kad kartais jis dėl nežmoniško karščio kameroje nebesuvokė davęs tikros dalykų padėties ir nebežinojęs pats ką kalbą.
Prokuroras BAKUČIONIS savo kalboje palaikė teismo kaltinimą ir pareikalavo kun. Alf. SVARINSKUI 7 m. griežto režimo lagerio ir 5 m. nutremimo pagal LTSR BK 68 str. I. d. Visą laiką į teismo salę kun. Alf. SVARINSKAS įeinau šypsodamasis, tiesus ir drąsus.

Savo gynomosi kalboje kun. Alf. SVARINSKAS kalbėjo: „Sėkmadienį bus kryžiaus atradimo atlydai ir aš savo Golgotos keliu būsiu kartu su jais“.

Aiškino teismui, jog visa savo veikla jis kovojo tik už įstatymų laikymąsi, išvardijo visą eilę faktų, iš kurių aiškiai matyti, kad Bažnyčia Lietuvoje surakinta, kad prieš ją kovojama grubiomis prievartais. Tikintieji kreipiasi į kunigus, prašydami, kad juos apgintų nuo persekiojimų, ypač dažnai kreipiasi mokinių tėvai, — kalbėjo kun. Alf. SVARINSKAS. — TTGKK nebūtų, jei tikintieji nebūtų diskriminuojami. Laikraščiuose, per radiją ir televiziją, mokyklose ir kitur nuolat puolami ir išjuokiami tikintieji, tad kodėl mes

privalome tylėti? — klausė teismo kun. Alf. SVARINSKAS. Savo kalboje kun. Alf. SVARINSKAS apgailestavo, kad TTGKK dokumentai, rašyti įvairioms įstaigoms, nepasiekė adresatų arba nebuvo nagrinėjami, o tiesiai persiunčiami KGB kaip kaltinamoji medžiaga. Teismas nemažai kalbėjo apie vienintelės Lietuvos Kauno Kunigų seminarijos sunkią padėtį, kunigų trūkumą. Į teisėjo ir prokuroro pateiktus klausimus kun. Alf. SVARINSKAS atsakinėjo gan plačiai, išsamiai ir ryžtingai, įrodinėdamas jų neteisingus kaltinimus. Atsakydamas į prokuroro klausimą, kodėl kaltinamasis gynė vysk. Julijoną STEPONAVIČIŲ, kun. Alf. SVARINSKAS daug ir gražiai kalbėjo apie tremtyje esantį vyskupą, primindamas, kad minėtas vyskupas be jokios kaltės yra ištremtas ir nežinia, kada galės eiti savo ganytojiškas pareigas.

Kalbėdamas apie religinės spaudos suvaržymą, nurodė teismui, kiek maldaknygių bei katekizmų buvo išleista ir po kiek gavo atskiros parapijos, pabrėždamas, kad tik maža dalis tikinčiųjų buvo aprūpinti, o visos kitos išleistos knygos buvo skirtos tik kunigams. Savo kalboje kun. Alf. SVARINSKAS išsamiai kalbėjo apie moralinį supuvimą, kuris vis giliau įsigali mūsų tautoje: girtavimą, negimusių kūdikių žudymą ir t.t.

Teisėjas 3 kartus bandė nutraukti teismo gynomosi kalbą, bet kun. Alf. SVARINSKAS paprasė, kad bent prieš mirtį leistų netrukdomas

išsikalbėti: „Daugiau nereikės manęs teisti, liksiu skolingas, nesitikiu atsėdėti viso bausmės laiko. Bijote manęs?! Negi aš tuščiomis rankomis (atėmėte net rožančių) sunaikinsiu jūsų galingus tankus? Aš nuo sausio 26 d. sėdžiu uždarytas, o žmonės, matydami mano tiesą, renkasi gatvėje, iš kurios gaudomi ir vežami į miškus, jokio draugo ar pažįstamo salėje nematau“, — kalbėjo kun. Alf. SVARINSKAS. Gynomosi kalba truko 1,5 val. (kalba atpasakota, -Red.).
Kun. Alf. SVARINSKO sesuo salėje užsirašė „liudininkų“ pavardes, bet jai išėjus iš salės saugumiečiai įsivedė ją į vieną teismo kabinetą ir jos užrašus paėmė.
Teismas kaltinamajam papildomų klausimų nedavė. Nuo paskutinio žodžio kun. Alf. SVARINSKAS atsiskė, motyvuodamas, kad viską yra pasakęs savo gynomosi kalboje.

Gegužės 6 d. 15 val. buvo paskaitytas nuosprendis, kurio išklausti į salę buvo pakviesti kun. S. TAMKEVIČIUS ir kun. Jonas KAUNECKAS. Teismas pranešė, kad kun. Alf. SVARINSKAS nuteistas 7 metus griežto režimo lageryje ir 3 metus tremties ir tuo pačiu metu prokuratūrai perdavė kun. Sigitą TAMKEVIČIŲ.

Po teismo į pasimatymą su seserim kun. Alf. SVARINSKAS atėjo besišypsodamas, prašė padėkoti visiems, kurie už jį meldėsi ir ypač dėkingas J.E. Kard. Josif SLIPYJ, už nuoširdžius užuojautos žodžius.

(gal tik 1982 m. vasarą nuo šių protekijų santūriai susilaikė) įteikdavo nemažus sąrašus rektorato kandidatų, kurie „turėdavo“ gauti dažniausiai nepaisant atsakymų ar rašomųjų kokybės tik geras ar labai geras įvertinimas. Todėl Dobrovolskii iššokus pro langą ir suėmus teisės fakulteto doc. Papirtį, pargabentą net iš Paryžiaus stažuotės, prokuratūra šaukė ir tardė apie 150 dėstytojų, ne vieną studentą, už ką stojant į istorijos fakultetą per egzaminą jam buvo parašytas penktukas.

Įdomu, kad Lietuvos istorijos katedros vedėjas buvo ir Lietuvos istoriją dėstė partijos istorijos mokslų specas J. Dobrovolskis, o ne Bronius Dundulis, parašęs ketvertą studijų iš Lietuvos istorijos ir toliau tebetyrinėjąs poliublininius Lietuvos laikus.

Už „nemokamą mokslą“ nukentėjo jau ne vienas dėstytojas ir ši byla, kaip eina gandai, dar nesibaigusi.

Ta pačia proga šiek tiek apie baudas už „nemokamą gydymą“.

Norint įrodyti, kad gydytojai baudžiami už kyšių ėmimą, buvo pasiūta provokatorė, sutaisyta byla ir šių metų pavasarį nuteistas gydytojas Algis Kriščiūnas, dirbęs Vil-

Vysk. Motiejaus Valančiaus gimtinė Nasrėnų k., Salantų parapijoje, Kretingos aps. ir jam pastatytas paminklas, vaizduojąs populiariausią jo literatūrinį personažą — Palangos Južę.

LIBIJA ĮSIVERŽĖ Į ČADĄ

Paryžius. — Apie 5000 Libijos remiamų sukilėlių įsiveržė į Faya-Largeau miestą, išstūmė Čado kariuomenę. Tai patvirtino ir Amerikos diplomatiniai atstovai. Koks likimas gyventojų, nežinoma. Betkoks ryšys su miestu nutrūko. Prancūzai tuo labai susirūpinę. Anksčiau buvo žinoma, kad jie siunčia 180 parašiutininkų — inžinierių, dabar Paryžiuje kalbama ir tai patvirtina kariniai sluoksniai, jog tos savaitės pabaigoje ar kitos pradžioje bus pasiūta viso 500 karių.

Čado informacijos ministras Soumaila Mahamat sako, kad įsiveržė 2000 Libijos reguliarios kariuomenės dalinys ir 3000 sukilėlių, remiamų tankais, artilerija ir aviacija. Miestą gynė 2500 karių.

Kaip jau ne sykį ir anksčiau buvo, Libija paneigia savo karių buvimą.

Amerikos diplomatai mano, kad Paryžius atsilieps į Čado prezidento Habre prašymą ir pasiųs kovos lėktuvų, esančių kitose Afrikos valstybėse. Kitomis žiniomis prezidentas

nias onkologiniame institute. Jam kliuvo aštuonerių metų kalėjimo ir lagerio bausmė, konfiskuotas turtas.

Gydytojas A. Kriščiūnas niekuo nesiskyrė iš kitų. Tik iš kyšių pasiūpydavęs. O kultas buvęs daugiau už tai, kad jo uošviai gyvena Federatyvinėje Vokietijoje, ir jis pats ieškojęs, ar jau buvo gavęs dokumentus ten išvažiuoti.

Taigi ir čia bus nušauti du žulkiai, kaip buvo nušauti, nuteisiant Vilniaus pedagoginio instituto mokslinio komunizmo dėstytoją S. Radzevičių.

R. ŽVILGYS

Nuskendo sovietų atominis laivas

Washingtonas. — Birželio mėnesį šiauriniuose Pacifiko vandenynse nuskendo sovietų atominis povandeninis laivas, praneša Amerikos žvalgybos oficialūs asmenys. Manoma, kad nuskendo ir daug jūrininkų. Laivas skirtas nešti vairuojamoms raketoms. Ar jis buvo ir ginkluotas tokio-omis raketomis, nežinoma. Jo igulą sudarė 90 žmonių.

Laivą sovietai vėliau iškėlė. Žvalgybos nuotraukos rodo, kad laivas greičiausiai raketomis buvo ginkluotas. Nelaimė įvyko netoli Kamčatkos krantų. Sovietų povandeniniai laivai toj vietoj operuoja iš Petropavlovsko uosto. Tokiu būdu sovietai neteko jau trijų atominių povandeninių laivų. Pirmas kartas buvo 1968, antras 1970 netoli Britanijos Atlante. Amerika neteko dviejų atominių povandeninių laivų — 1963 netoli Cape Cod nuskendo Tresher su 129 jūrininkais ir 1968 vidury Atlanto Scorpion su 99 vyrais.

Griežčiau kovos su alkoholizmu

Maskva. — Vidaus reikalų ministras Vitaly Fedortuk „Pravdoje“ kritikavo miliciją ir reikalauja griežčiau kovoti su kriminaliniais nusikaltėliais, korupcija ir alkoholizmu. Paminėjo, kad buvo pašalinti dėl to keli aukšti pareigūnai. Penkiasdešimt procentų visų nusikaltimų padaroma dėl girtavimo, o chuliganizmo veiksnių net 80 proc.

Sovietų viceministras į Pekiną

Pekinas. — Kitą mėnesį į Kiniją atvyks sovietų užsienio reikalų viceministras Michail Kapitsa. Tai bus pirmas aukšto rango vizitas Pekine nuo sovietų ir kinų išsiskyrimo dėl ideologinių interpretavimų, prasidėjusių prieš dvidešimt metų. Spėjama, kad Kapitsa bandys sustatyti darbotvarkę spalio mėnesį įvykstančiom derybom suformuoti santykius. Sovietų ir kinų derybos, prasidėjusios pernai spalio mėnesį, dar nedavė jokių rezultatų.

Madridas. — Ispanijos Aukščiausiasis teismas pripažino negaliojančiu parlamentą priimtą nutarimą suteikti plačias automijas baskams ir katalonams. Tuo labiausiai bus patenkinti ispanų nacionalistai.

— Salvadora sukilėliai nuvertė prekinį traukinį ir jį sudegino. Vėliau mūšyje su kariuomene žuvo 6 kariai ir 40 sukilėlių.

— Turkijoje bado streiką kalėjimuose pradėjo apie 1,800 politinių kalinių, daugiausia kairiųjų organizacijų veikėjų. Kai kurie kaliniai buvo išvežti į karines ligonines.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 12: Gracilijus, Hilarija, Danguolis, Pajauta.
Rugpjūčio 13: Ipolitas, Rade-gunda, Gilvilas, Elvyrė.

Saulė teka 5:54, leidžiasi 7:58.

ORAS

Daugiausia saulėta, vėjauta, sausia, apie 75 laipsniai.

Aušra Nr. 34(74)

„Nemokami“ diplomai Korupcija Vilniaus universitete

Šių metų pavasarį pasklido gandai, kad Vilniaus valstybinio V. Kapsuko v. universiteto prorektorius mokymo reikalams, gavęs už šios mokyklos Cerberio vaidmenį profesoriaus titulą, Bronius Sudavičius laikomas namų areštė, o nemaži jo lobiai esą aprašyti. Į kalėjimą Sudavičius neikišamas „iš pagarbos už titulus“, kad viešumon neįkiltų naujas „nemokamo“ mokslo skandalas.

Savo bute Br. Sudavičius neilgai tupėjo. „Buvo išteisintas“, arba, kaip žmonės sako, išsilaižė. Ne veltui jis aukšto rango čekistas.

O viešas prasidėjo štai kaip. Vilniaus turguje buvę milicijos sulaiykty keli gruzinai už spekuliaciją. Per kratą jų lagaminuose radę Vilniaus universiteto studijų knygeles ar baigimo diplomus. Tardant paaiškėjo, kad tame universitete jie niekad nesėdėję ir jokių mokslų nėję, o atvažiavę „nemokamai“ susirinko parašius už egzaminus ir įkai-tas.

Siūly galai nuvedė į

prorektorius Br. Sudavičius kabinetai. Dėl to jis nors kukliai, simboliškai, savo bute buvęs pasodintas.

Sudavičius, baigęs medicinos mokslus, neilgai dirbo gydytoju neurologu. Mediko profesiją metęs, stvėrėsi dar praktiškesnio mokslo. Greit išėjęs „moksly mokslus“ ir ėmęs universitete dėstyti dialektinį materializmą, partijos istoriją. Netrukus tapęs prorektorium.

„Nemokamų“ diplomų byla galbūt pratęsė to paties universiteto istorijos fakulteto doc. Jonas Dobrovolskis, kuris, išleidęs žmoną į turistinę kelionę Ispanijon, nežinia dėl kokių priežasčių iššoko pro langą... Kai kas sako, jog Dobrovolskis ne iššokęs, o buvęs išstumtas...

Taip siūly galai subrido į vandenį ir, kaip dažniausiai esti, kaltas — iešmininkas.

Prorektorius Br. Sudavičius ne vien gruzinams buvo geras: nepamiršo ir saviškių. Per jo malonę dekanai ir stojamųjų egzaminų komisijų pirmininkai egzaminuotojams kasmet

SPORTO APŽVALGA

ALFREDAS KLEINAITIS – VIENAS IŠ GERIAUSIŲ

Liepos 20 d. "Chicago Tribune" dienraščio priemiestinėje sporto sekcijoje, psl. 3-tame, straipsniu: „Willow Springs soccer referee earns respect“, nemažai vietos paskirta lietuviai, futbolo rungtynių teisėjui, Alfredui Kleinaitiui. Sporto reporteris John Leptich, aprašydamas Alfredo futbolo rungtynių teisėjo karjeros raidą, šiltai atsiliepia apie jį, kaip teisėją, žaidėją ir asmenį. Visur teisingai rašoma jo pavardė. Minima jo lietuviška kilmė, net kilimo vieta – Tauragė, Lietuva.

Alfredas Kleinaitis dabar yra tarpe geriausių JAV futbolo (soccer) teisėjų; šioms pareigoms kviečiamas svarbiausiose šios sporto šakos rungtynėse. Vėliausios tarptautinės rungtynės, kuriose jam teko teisėjauti, buvo gegužės 25 d. Bush Memorial stadione St. Louis vykusios tarp JAV rinktinės "Team America" ir geriausios Sovietų sąjungos rinktinės – Minsko "Dynamo". Šias rungtynes stadione stebėjo 30,490 žiūrovai.

Alfredas Kleinaitis dabar yra JAV Tautinės I klasės teisėjas (penktoji iš šešių kategorijų pakelė) ir FIFA teisėjas. Jis, buvęs "Lituano" futbolo klubo žaidėjas, futbolo rungtynių teisėjo karjerą pradėjo 1975 m. Šią karjerą pradėjęs IHSA (Illinois High School Association), netrukus įsijungė į USSF (United States Soccer Federation) teisėjų tarpą, o neužilgo jį jau randame National Intercollegiate Soccer

Alfredas Kleinaitis

Association. Kviečiamas jis vis dar atsakinėja tapti pilnalaikiu MISL teisėju, nes tada reiktų nuolat keliauti, o jis nori daugiau laiko pašvesti savo šeimai – žmonai ir trimis jaunametėms dukrelėms. Straipsnio autorius pastebi, kad: "jis net nenori prisipažinti, (galbūt), noris įsijungti į FIFA rinktinę teisėjų tarpą". Jo greitai kylanti karjera apima plačią skalę – pradėjęs su tarpinazistinių rinktinė žaidynėmis, nuolat kildamas, jau pasiekė tarptautinių pirmiausių rinktinė rungtynių teisėjo lygį.

Alfredui Kleinaitiui linkime sėkmės ir aukščiausių karjeros pasiekimų.

Chicagos L.S.K. "Neris" – tinklinio nugalėtojas. Dešinėje treneris Z. Žiupsnys. Nuotr. J. R. Grigaičio

Tenka prisiminti, kad Garrincha buvo pasaulinio masto futbolo žvaigždė, buvęs visų laikų iki šiol geriausias dešinio krašto puolėjas. Jis mirė kiek anksčiau po labai jau audringo ir nelaimingo gyvenimo. Jo laidotuvių buvo daug gėlių, ašarų ir keistos polemikos. Garrinchos kūnas buvo pašarvotas Rio legendariniame Maracana stadione, į kurį atsiveikimui atvyko minios brazilų. Tik jie vieno dalyko nesuprato, kodėl jų tarpe nesimatė garsiojo Pele. Pele, buvęs viso pasaulio geriausių sportininku – futbolininku, stengėsi pasiteisinti, kad jis paprastai laidotuviuose nedalyvauja, bet pasimelsias už jį ir pasirūpins Garrinchos šeima. Tačiau tai padėties nei kiek nesušvelnino. Ir taip vieno atsakingo įsikarščiausio asmens Peles atsiūtas vainikas buvo viešai demonstratyviai sudraskytas. Visi tikėjosi iš būsimų ir esamų žaidėjų Garrinchai didesnio respekto paskutiniame jo pagerbime, paskutinėje jo kelionėje.

Ir dabar ne visi jo draugai ir gerbėjai jį pamiršo. Šalia jau dabar statomų jo garbei paminklų, kai kurie draugai nori Garrinchą ypatingai atžymėti. Jie nori sudaryti sąlygas pakvietimui žaisti futbolą vienam iš jo sūnų, kuris pasižymi ypatingu talentu. Tai būtų Garrinchai pats geriausias paminklas, kokį būtų galima jam, ne vieną kartą iškovojusiam Brazilijai pasaulio futbolo mesterio titulą, pastatyti.

Ispanijoje vienas laimingas tėvas, vardu Esteban Nouché, išrašė savo vos tik gimusį sūnų į vieną ispanų futbolo klubą. Šis tėvas norėjo užtikinti savo sūniui visas lengvatas tamptant ilgamečiu klubo nariu. Tačiau klubo vadovybė vis dar delsianti įteikti šiam jauniausiam nariui nemokamą nuolatinį bilieta, manydami, jeigu daugiau tokių tėvų atsirastų, tai po dvidešimt metų stadionas būtų pilnas tokių žiūrovų ir nei vieno išparduoto bilieto.

Brazilijoje žymiajam Garrinchai jau dabar statomi paminklai ir kai kurie stadionai bus pavadinti jo vardu.

POSĖDŽIAVO NAUJOJI PLB VALDYBA

VI PLB seimo išrinktoji PLB valdyba pirmo savo posėdžio susirinko liepos 30 d. PLB valdybos būstinėje, Chicagoje. Posėdžio pradžioje valdybos nariai taip pasiskirstė pareigomis: Vytautas Kamanas – pirmininkas, dr. Tomas Remeikis – pirmininko pavaduotojas ir administracinių reikalų vicepirmininkas, Milada Lenkauskienė – kultūrinio reikalų vicepirmininkė, Birutė Jasaitienė – švietimo ir tautinio auklėjimo reikalų vicepirmininkė, Algimantas Gečys – visuomeninių reikalų vicepirmininkas, Raimundas Kudukis – teisinių reikalų vicepirmininkas, Mykolas Drunga – spaudos ir informacijos reikalų vicepirmininkas. Pagal PLB konstitucijos jai suteiktas teises valdyba netrukus kooptuos atstuntį narį finansinių reikalų vicepirmininko pareigoms. Devintąją valdybos narių ex officio yra Gintaras Grušas, Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos pirmininkas. Reikalų vedėja ir toliau bus Danutė Korzonienė.

Kadangi valdybos nariai gyvena geografiškai išsiskirstę, nutarta valdybos veiklą siek tiek decentralizuoti, kiekvienam valdybos nariui patikint atskirą darbo sferą. Kiekvienai sferai bus sudaryta komisija, kuriai vadovaus atitinkamas valdybos narys. Komisijos sudėtin kviečiami kiti valdybos nariai, o taip pat asmenys iš šalies. Tvirtinant bei tikrinant valdybai, komisijos savarankiškai planuos ir vykdys joms priklausančias užduotis.

Pasiskirstęsi pareigomis, naujoji valdyba šioms pareigoms perimti susirinko bendro posėdžio su senosios valdybos nariais, kurie pasidalino

mintimis apie savo atliktus darbus ir naujai valdybai paliko nemažą naudingų patarimų. Atsisveikinant su senosios valdybos nariais, kiekvienam įteikta plakėte – žymuo, kaip įvertinimas už gerai eitas pareigas.

Bendrajame posėdžiui pasibaigus, naujoji valdyba pasiliko aptarti tolimesnius su jos veikla susijusius klausimus.

"Pasaulio lietuvių" redaktoriaus pareigas ir toliau eiti pakviestas dabartinis jo redaktorius Bronius Nainys. Taip pat savo pareigas tęsti pakviesti dabartiniai žurnalo administratoriai Baniūtė ir Romas Kronai.

Lituanistikos katedros Illinois universitete atžvilgiu išsiaiškintas bendradarbiavimo su JAV LB krašto valdyba pagrindas. Kaip sutartį su universitetu pasirašiusioji šalis, PLB valdybos įsteigtas ir nuo mokesčių atleistas organas vardu PLB fundacija (Lithuanian World Community Foundation) ir toliau lieka teisiškai atsakingas už katedros steigimo realizavimą. Tačiau JAV LB krašto valdybos narių pasiūlytu ir PLB seimo priimtu nutarimu ligšiolinė padėtis pasikeitė tik ta prasme, kad JAV LB krašto valdybos žinion perkelta katedrai reikalingų lėšų telkimo funkcija. Konstatuota, jog šią funkciją JAV LB krašto valdyba jau pradėjo atlikti, paskirdama anksčiau sudarytam lėšų telkimo komitetui vadovauti savo valdybos pirm. Joną Kavaliūną. Komiteto atstovas M. Drunga posėdyje pranešė, jog komitetas yra priėmęs bei pradėjęs vykdyti realistišką

Dainavos stovykloje "Pasaulio Lietuvių" red. B. Nainys, LB kultūros tarybos pirm. I. Bublėnė ir Pas. Liet. dienų reng. pirm. dr. A. Razma. Nuotr. Jono Urbano

rovų ir nei vieno išparduoto bilieto.

V. Kriškiūnas

GOLFAS

TURNYRAS

Chicagos lietuvių golfo klubo vasaros turnyras įvyks šį sekmadienį, rugp. 14 d., 9:30 val. rytuose Hickory Hills Country Club, 8201 W. 95 Street. Kviečiame visus narius ir svečius dalyvauti.

B.R.

darbo planą pirmajai 200,000 dol. įmokai šį rudenį suteikti. Tačiau šis darbas neapsieks be koncentruotų ir skubių pastangų, prie kurių ir PLB valdyba įsipareigojo pilnai prisidėti. Pritarta taip pat ir Lituanistikos tyrimo ir studijų centro Chicagoje steigimui. Pagal to centro įstatus jį jo direktoriaus tarybą kviečiamas ir PLB atstovas, kuriuo paskirtas ir sutiko būti dr. Antanas Razma.

Vykdamas seime PLB pirm. V. Kamanto ir Vliko pirm. dr.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS - 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$50.00 - Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$50.00 Foreign countries \$50.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesučiūnami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kitur - Amerikoje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija straipsnius taisto savo nuofūre. Neunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiūnčiamos gavus prašymą.

K. Bobelio pasirašyto pareiškimo įsipareigojimą, nutarta PLB valdybos visuomeninių reikalų vicepirmininkui ir jo sudarysmai valdybos visuomeninių reikalų komisijai pavesti suformuluoti

gaires pasitarimams su Vliku ir numatyti 3 PLB atstovus tiems pasitarimams pradėti. Komisijos pasiūlytas gaires ir atstovus tvirtins PLB valdyba savo ateinančiame posėdyje spalio 1 d.

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. ARVYDAS VANAGŪNAS
VIDAUS LIGOS
Spec. GASTROENTEROLOGIJA
25 E. Washington, kamb. - 1929
Tel. 236-2188
Priima tik susitarus

Dr. Peter T. Brazio ofisą perėmė
DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val: pirm. ir penkt. 12-5; antr. ir ketv. 12-6:30; šešt. tik susitarus.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. K. G. BALUKAS
Akuserija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepi, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

DR. JONAS MAŽEIKA
DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380
Valandos pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. - GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-8 antr. 12-2; penkt. 10-12. 1-6

Ofs. 735-4477; Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ - NERVŲ IR
EMOCINIŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm. antr. ketv. ir penkt. 3 iki 7 v. p.p. Tik susitarus

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. - 233-8553
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS -
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. - 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"Contact lenses"
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvių gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm. antr. ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofs. tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIUBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm. antr. ketv. ir penkt. 2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Baltimorės "Comets" mažiukai su Andriumi Veljuona (klūpo trečias iš kairės).

MADRIDO KONFERENCIJAI

Madridi konferencija, užsėdusi dvejus metus ir 10 mėnesių, pasibaigė. Nei Helsinkio, nei Belgrado, nei Madrido konferencijose nebuvo pasiekta, ko norėtume. Bet nereikia ir manyti, kad parinktieji vakariečių valstybininkai viską pūtė į Maskvos dūda. Taip nebuvo.

Per tuos 34 mėnesius vakariečiai dėl daugelio dalykų spaudė Sovietų Sąjungą ir jos satelitus ir išspaudė kai kurių nuolaidų. Tačiau tvirtina ir savo pranešime JAV delegacijos pirmininkas ambasadorius dr. Max M. Kampelman. Jis pasakė: "Madridi konferencija, jos baigiamasis dokumentas pridėjęs naujų nuostatų prie Helsinkio 1975 m. aktų". Tie naujesni nuostatai liečia darbininkijos teises organizacijoms, žmogaus teises, religijos laisvę, žmonių susižinėjimą ir šeimų sujungimą, priėjimą prie diplomatinio ir konsularinio įstaigų, informacijos galimybių didinimą, žurnalistų teises ir nuostatus prieš terorizmą. Be to, matė tolimesnius tų 35 valstybių pastarimus įvairiais klausimais ir įvairiose vietose. Madride pavyko išsiderėti iš Maskvos, kad bendrai priimtųjų saugumo nuostatų galiotų ne vien 250 mylių nuo Sovietų sienos Europoje, bet iki paties Uralo, apimant visą Europą. Tas numatyta oficialiai priimti Stockholmo konferencijoje, kur bus sprendžiami nusiginklavimo klausimai.

Prieš užbaigiant Madridi konferenciją, nuspręsta, kad ir ateityje bus susirenkama į kitą konferenciją patikrinti, kaip vykdomi ankstesnieji nutarimai ir reikala papildyti naujais. Šiam reikalui konferencija bus sušaukta Vienoje 1986 m. lapkričio mėnesį.

Madridi konferencijoje Maskva buvo gerokai paspausta dėl agresijos Afganistane, o Lenkija dėl prievartos priemonių prieš darbininkiją. Madridi baigiamasis aktas turi kai kurių nuostatų, kurių neturėjo Helsinkio susitarimai. Visų pirma, Helsinkio sutartis neturėjo nuostatos dėl darbininkų unijų laisvės. Madridi vakariečiai, paveikti prievartos prieš lenkų Solidarumą, išsiderėjo, kad susitarime dalyvaujančios valstybės užtikrintų darbininkijai laisvę kurti savas unijas, joms laisvai veikti. Žinoma, komunistai lauzys šį laisvės nuostatą, bet visgi bus bendrai visų priimta taisyklė ir bus galima daryti spaudimą į Maskvą ar jos satelitus.

Madridi konferencijos metu vakariečiai išskėlė 123 atvejus, kada sovietinis blokas ėmėsi prievartos veiksmų prieš asmenis ir organizacijas, pasiryžusius prižiūrėti, kad Helsinkio susitarimai būtų vykdomi. Į Madridi susitarimą dabar įvestas punktas, jog "Dalyvaujančios valstybės išreiškia savo nusistatymą, kad būtų skatinamos pastangos laikytis Helsinkio susitarimų" ir kad šiame uždavinyje gali dalyvauti vyriausybės, institucijos, organizacijos ir atskiri asmenys.

Baigiamajame Madridi susitarime sustiprinami nuostatai, liečiantys religijos laisvę, valstybės sutaria, kad bus imamasi priemonių užtikrinti atskirų asmenų laisvę išpažinti ir praktikuoti patiemis ir su kitais savo tikėjimą, savo įsitikinimus pagal savo sąžinę. Valstybės sutinka pasitarti su religinėmis institucijomis, kurios veikia pagal atitinkamo krašto konstitucijas. Valstybės sutinka palankiai žiūrėti į religines bendruomenes, praktikuojančias savo tikybinius veiksmus

savo konstitucijų rėmuose (šis nuostatas priimtas pasiūlius Vatikano delegacijai). Pagaliau įvedamas nuostatas, kad tikiybines institucijas, organizacijas ir jų atstovai turi teisę savo veikloje palaikyti ryšį ir keistis informacijomis.

Siekiant pralaužti komunistinių kraštų trukdymus susijungti šeimoms, Madridi priimtas nuostatas, kad vyriausybės palankiai spręstų šeimų prašymus susitikti, susivienyti, atlikti vedybas. Įvedamas nuostatas, kad šeimų susivienijimo prašymai bus išsprendžiami per šešis mėnesius, kad, siekiant šeimų susivienijimo, nebus kokių neigiamų potvarkių dėl tarnybos, dėl buto, dėl naudojimosi socialinėmis, ekonominėmis, švietimo paslaugomis. Sutarita, kad emigracijos mokestis neturi būti didesnis, kaip vieno mėnesio uždarbis. Pasizadama apie sprendimą painformuoti greitai, pranešant ir apie apeliacijos galimybes. Užtikrinama laisvė atsilankyti į atstovybes ir konsultatus.

Informacijų klausimu Madridi konferencijoje dalyvaujančios valstybės įsipareigojo skatinti viešą pardavinėjimą ir teikimą kitų valstybių leidinių, nekludant juos laikyti skaityklose. Jų kainos nebus peraukštos. Bus leidžiama prenumeruoti užsienio laikraščius. Bus leidžiama palaikyti ryšį su žurnalistais. Žurnalistams įvažiavimo vizos turi būti duodamos be delsimo. Žurnalistams duodama tokia pat keliavimo laisvė, kaip ir kitiems lankytojams. Nuolatiniams korespondentams ir jų šeimoms bus duodama teisė turėti daugkartinio išvykimo ir įvažiavimo vizas, galiojančias metams. Žurnalistams bus padidintos galimybės pasiekti sau reikiamų žinių šaltinius. Radijo ir televizijos korespondentus galės lydėti jų filmuotojai ir garso įrašytojai. Žurnalistams bus leidžiama su savimi turėti informacinę medžiagą. Bus palapinsniui mažinamas maitas knygoms, filmams ir kitoms kultūros priemonėms.

Helsinkio susitarime nebuvo nuostatų prieš terorizmą. Madridi susitarimu įsipareigojama stengtis užgniaužti teroristinius veiksmus. Valstybės įsipareigoja neleisti savų teritorijų naudoti teroristų veikimui ir pasižada neremti teroristų, nefinansuoti, netoleruoti ypač veiksmų, siekiančių nuversti kitų susitarime dalyvaujančių kraštų vyriausybes. Įsipareigojama garantuoti saugumą diplomatinėms atstovybėms ir konsulatams.

Pagaliau nuspręsta sušaukti dar kelias tarptautines 35 valstybių konferencijas. 1984 m. sausio 17 d. Stockholme saugumo ir nusiginklavimo klausimais; 1984 m. kovo 21 d. Atėnuose aptarti taikius būdus ginčams spręsti; Venecijoje 1984 m. spalio 16 d. seminaras Viduržemio jūros kraštų bendradarbiavimo reikalui; Ottawoje 1985 m. gegužės 7 d. ekspertų konferencija žmogaus teisių klausimui; Helsinkio 1985 m. minėjimas dešimtmečio nuo Helsinkio susitarimo; Berne, Šveicarijoje, 1986 m. balandžio 16 d. ekspertų konferencija žmonių ryšių klausimais; Vienoje 1986 m. lapkričio 4 d. trečia (po Belgrado ir Madridi) konferencija peržiūrėti Helsinkio susitarimų vykdymą.

Taigi tarptautinės pastangos gyvos, kad tik Sovietų Sąjunga jas mažiau lauzytų. Juoz. Pr.

PIRMA KARTĄ ISTORIJOJE

Lietuviai ir kiti pabaltiečiai turi tai pajusti

JUOZAS KOJELIS

Lietuvos laisvinimo pastangose šiais metais jau yra įvykę du išskirtinai reikšmingi įvykiai, apie kuriuos Amerikos lietuviai dar praėjusiais metais ne svajoti nesvajoję. Ir reikia raudonu rašalu pabrėžti, kad tas aštrus posūkis pakrypo gerąja linkme, nors apilai visame lietuviškajame gyvenime rodosi silpnėjimo žymių. Tie du istorinės reikšmės įvykiai yra: prez. R. Reagano birželio 14 iškilmingai pasirašyta proklamacija ir jo asmeniškas susitikimas su Amerikos pabaltiečiais Baltuosiuose rūmuose ir liepos 26 prez. Reagano pareiškimas, pasiūstas JT gen. sekretoriui Javier Perez de Cuellar, visiems JT nariams ir Amerikos spaudai.

Kaip atsirado VII. 26 pareiškimas?

Prez. R. Reagano raštas JT nariams nėra koks nors atskiras įvykis, o sąryšinė Baltų laisvės dienos proklamacijos tęsa. Amerikos Baltų laisvės lyga birželio 13 Baltuosiuose rūmuose prezidentui įteikė memorandumą su visa eile rekomendacijų Pabaltijo valstybių laisvės reikalui. Viena tarp tų rekomendacijų buvo tokia: JAV vyriausybė kasmet oficialiai painformuoja visus Jungtinių Tautų narius apie Pabaltijo valstybių okupaciją nepripažinimą. Baltų Laisvės lygos delegacija priėmė ir memorandumu išskeltus klausimus

simus diskutavo Tautinės Saugumo tarybos direktorius Sovietų Sąjungos ir Rytų Europos reikalams dr. John Lenczowski. Jis pažadėjo pateiktas rekomendacijas giliau pasiekti ir su Laisvės lygos vadovybe vesti tolimesnius pokalbius.

Baltų Laisvės lygos vadovybė manė, kad kasmetinis Jungtinių Tautų nariams priminimas Pabaltijo valstybių okupacijos neštu dvejopą naudą: aktualų Pabaltijo valstybių laisvės klausimą pasaulio viešojoje opinijoje ir informuotų tuo reikalu Trečiojo Pasaulio valstybes. Jei tokius priminimus darytume mes patys, vargu jie pasiektų tikslą. O Amerikos ambasadorės prie Jungtinių Tautų pareiškimai pasiektų visų vyriausybių viršūnes.

Siekiant šio tikslo, buvo išrūpintas Laisvės lygos delegacijos priėmimas JAV prie Jungtinių Tautų ambasadoje New Yorke. Baltų Laisvės lygos pirmininką Valdį Pavlovskį ir direktoriato narę Dainą Kezėnę liepos 20 priėmė Carl Gershman, JAV ambasadorės Jungtinėse Tautose vyr. patarėjas ir JAV delegacijos Jungtinių Tautų Dekolonizacijos komitete. Kitą dieną V. Pavlovskis buvo priimtas Baltuosiuose rūmuose ir Valstybės lygos delegaciją priėmė ir memorandumu išskeltus klausimus

gautas palankus pritarimas. Iš tikro gauta daugiau, negu tikėtasi: pareiškimą pasirašė ne JAV ambasadorė Jungtinėms Tautoms dr. Jeane Kirkpatrick, bet pats JAV prezidentas Ronald Reagan.

Pareiškimas buvo suredaguotas Carl Gershman (JAV ambasada Jungtinėse Tautose, peržiūrėtas Lino Kojelio (baltieji rūmai) ir galutinai patvirtintas Valstybės departamente.

Tą pareiškimą JAV ambasada išsiuntinėjo ne tik visiems JT nariams (ir sovietiniam blokui), bet ir Amerikos spaudai.

Negalime tylėti

"Amerikiečiai remia Pabaltijo valstybių žmonių teisėtus troškimus atgauti tautinę nepriklausomybę", rašo prez. Reagan. "Mes negalime tylėti akivaizdoje fakto, kad SSSR vyriausybė pastoviai atsisako leisti tiems žmonėms būti laisviems. Mes remiame jų teisę patiems nuspręsti savo tautinį likimą; ta teisė įrašyta Helsinkio deklaracijoje ir patvirtinta, kad visi žmonės visada turi teisę ir pilną laisvę, kada tik jie panorą, apsispręsti savo vidaus ir užsienio politikos statusą be jokio svetimųjų įsikišimo ir pasirinkti norimą politinę, ekonominę, socialinę ir kultūrinę vystymosi kryptį". Savo pareiškime prezidentas dėsto, kad Sovietų Sąjunga pažeidžia tarptautinius įstatymus:

"1983 liepos 26 minime 61 metų metinė sukaktį, kai JAV de jure pripažino tris Pabaltijo respublikas — Lietuvą, Latviją ir Estiją. Kiekviena jų buvo pilnateisės Tautų Sąjungos narės ir buvo pasirašiusios su Sovietų Sąjunga nepuolimo sutartis. O tačiau negarbingo Molotovo — Ribbentropo pakto pasėkoje, kuris Rytų Europą padalijo į nacių ir sovietų įtakos sferas, visi tie kraštai daugiau negu prieš 40 metų buvo prievarta įjungti į Sovietų Sąjungą. Molotovo — Ribbentropo pakto priedangoje tęsdama nelegalią okupaciją, Sovietų Sąjunga pažeidžia tarptautinius įstatymus, ypač laisvo apsisprendimo teisę, kuri aptarta Jungtinių Tautų Čarteryje ir vėliau priimtoje Generalinės asamblėjos rezoliucijoje".

Partizanai tebekovoja

Bevo ir dabar yra tokių, kurie pokario partizanų vestas laisvės kovas laikė neprasmingomis. Tautos rūpesčių nenustimę į šalį išėiviai — partizanų aukoje matė didžiulį tautos dvasinį laimėjimą. Dr. Juozas Girmius Lietuvių Fronto bičiulių konferencijoje Dainavoje rugpjūčio 4 d. tarė: "Prasminga buvo ir partizanų laisvės kova — tragiškai rūsti ir heroiška didinga, kai kovojama dėl didelio reikalo, ir fizinis pralaimėjimas išlieka didesniu laimėjimu. Ne veltui gyvybės buvo paaukotos — jos dvasiškai užgrūdino tautą ir įdiegė tautinę atsparą dešimtmečiams".

APIE ŠV. TĖVO KELIONES

Popiežiaus kelionė į Lenkiją atėjo ir praėjo. Įvairūs gandai ir spėliojimai, — ar jis matysis su Walensa, ar privers raudonuosius valdovus atsukti karinį stovį, išlaisvinti kalinius, įrodyti valdžiai, kad laisvos unijos yra būtina reikalingos krašto gerovei, — visus šituos spėliojimus, kurie spaudai davė tiek medžiagos ir energijos, dabar stengiamasi užtušuoti, kaip niekada nekelius klausimus.

Viena, su kuo turime sutikti, tai kad šitas papiežius kaip niekas kitas išgarsino katalikų Bažnyčią. Juk nebuvo savaitės, kad nematytum jo televizijoje bučiuojant vieną ar kitą žemę. Ir dabar gi vėl atsivėrė begalinės galimybės rašyti abstrakčia tema, ar tos kelionės ko pasiekė, o Lenkijos atžvilgiu tai dar galima spėlioti iki begalybės, ar yra padaryta kokia slapta sutartis su valdžia, koks nors kompromisas.

tizanų aukoje matė didžiulį tautos dvasinį laimėjimą. Dr. Juozas Girmius Lietuvių Fronto bičiulių konferencijoje Dainavoje rugpjūčio 4 d. tarė: "Prasminga buvo ir partizanų laisvės kova — tragiškai rūsti ir heroiška didinga, kai kovojama dėl didelio reikalo, ir fizinis pralaimėjimas išlieka didesniu laimėjimu. Ne veltui gyvybės buvo paaukotos — jos dvasiškai užgrūdino tautą ir įdiegė tautinę atsparą dešimtmečiams".

Prez. Ronald Reagan raštu visiems Jungtinių Tautų nariams Lietuvos partizanai prasiveržia ir tarptautinėje arenoje. Nurodęs į sovietų žudymus, masines deportacijas ir kitokias represijas, prezidentas pastebi, kad "pasipriešinimas Sovietų okupacijai tęsėsi iki 1952 metų, t. y. aštuonius metus po raudonosios armijos sugrįžimo".

Savo rašte visoms pasaulio vyriausybėms prezidentas nurodo ir dabar vykstančią Pabaltijo valstybėse rezistenciją ir užtvirtina, kad "JAV vyriausybė niekad nepripažino prievartinio Pabaltijo valstybių inkorporavimo į Sovietų Sąjungą ir niekad to nepadarė ateityje. Tai darydami mes demonstruojame mūsų nuolatinių jai įsipareigojimą. Jungtinių Tautų Čarterio principams ir tikslams ir taip pat taikai ir laisvei pasaulyje".

Lietuvių tauta Baltuosiuose rūmuose tikresnio draugo už prez. Reaganą nėra turėjusi. Baltų Laisvės lyga kviečia visus lietuvius užpilti Baltuosius rūmus padėkos laiškais ir telegramomis.

Ir štai sporgsta dar viena bomba — papiežius važiuos ir į Lietuvą! Mane stebina tik tas faktas, kad mūsų spaudai dar tiek mažai ta tema pasisakymų, o juk atrodytų, kad mus tas daugiausia liečia. Skaičiau keletą užuominų, kad žmonės Lietuvoje jau džiaugiasi tais gaudais ir ruošiasi iškilmingam sutikimui. Ar reikia džiaugtis ar susirūpinti? Ar tas mums išeis į naudą? Kur liksime mes pasaulio akyse su savo skundais ir Bažnyčios „Kronika“, su liudijimais apie religijos persekiojimą, apie prisiplakėlių mokytojų pastangas mokyklose nukreipti nuo religijos vaikus, juos bausti pažymių sumažinimu, viešu išjuokimu ir kitomis bausmėmis. Kur liks mūsų pastangos dėl kungių persekiojimo, klierikų skaičiaus ribojimo ir šnipų ir seminarinų infiltravimo, kada valdžia įsileidžia į kraštą patį papiežių atlaikyti vienas viešas Mišias ir pasakyti keletą paguodos žodžių? Kas mumis po to tikės?

Pažiūrėkime atidžiau į Lenkijos pavyzdį. Ko jie tikrąjį pasiekė? O gi to, kad neva tai buvo panaikintas karo stovis ir paleisti iš kėlėjų keli šimtai ten nuvargintų ir nusivylusių žmonių, laisvės vilties suvedžiotų, — bet su grasinimu, kad mažiausias piršto pridėjimas prie laisvinimo kovos vėl juos sugrąžins tarp keturių sienų. Vadaį gi liko uždaryti ir toliau. Neveltui Walensa pasakė, kad karo stovis buvo geriau, nes tada bent jautėsi neteisėtai sumintas. Vakarų spauda štai šaukte šaukia, kad dabar turim greičiau nuimti nuo Lenkijos visas sankcijas ir skubiai suteikti naują finansinę pagalbą valdžiai, — karo stovio nuėmimo reikalavimas išpildytas, nes tai padės atstatyti Lenkijos paursiąją ekonominę padėtį ir įgalins ją pradėti grąžinti paskolą. Grąžinti paskolą? Kažin kuris yra kurio malonėje: ar bankas, kuris turi pinigų, o tu jų prašai, ar tas, kuris yra gavęs ir išleides milijonišką sumą ir dabar laiko tave savo kišenėje, sakydamas: imsiu ir neatiduosi, o ką tu man?

Grįžtant prie papiežiaus vizito į Lietuvą: ko tuo pasiektume? Sustiprintų žmonėse tikėjimą? Kažin ar ne daugiau padarytų Seinų katedros pamaldų grąžinimas, viešas kardinolo paskyrimas, viešas ir garsus užstoėjimas už religiją baudžiamu kungiu. Būtų įdomu žinoti ir daugiau nuomonių tuo klausimu.

R. K. Vidžiūnienė

Valdis V. Pavlovskis, Baltų Laisvės lygos pirmininkas, pasitarime su Carl Gershman (dešinėje), JAV ambasadorės Jungtinėse Tautose spec. patarėju ir Amerikos atstovu JT Dekolonizacijos komitete.

SIBIRO SĄVARTYNAI

Romanas

P. MELNIKAS

53

Ilgoje tremtyje lengva taip užmigti ir užmirsti, kad turėtum iš jos ištrūkti. Čia buvo tokių, galvojo Ilona. Atlikę bausmę, jie liko visam laikui. Kelias atgal netraukė, nes jo gal jau nebebuvo? Laikas skriaudas tarsi užtraukė kokių dangalu, išgydė nuo baisios praecities... Viską pamiršę, jie tapo vietiniais sibiriečiais, kaip Zoltanas ir daug kitų...

— Ne, — atsakė Semienė. — Aš dar nesutariau, Ilona. Bet reikia juk ir gyventi. Kiekviena diena reikalauja valgio ir miego.

— Teisingai, reikia. Net nuvargti darbe gera, nes mintys tada nebekankina. Tačiau kas iš to? Kartais netikėtai prasiveržia tėviškos vaizdai iš praecities. Ir su tokia ryškumu, kad pusę nakties nesudedu akių. Verkiu.

— Nėra ko. Aš tai krisiu dabar į lovą, kaip negyva. Norėčiau mėnesius išgulėti, Ilona, — ir nuėjo į savo trobelę liekna, pakelusi pečius, mindžiodama kelio grumstus.

Ilona pasuko į senukų trobelę. Ūkanos jau kilo laukuose ir girdėjosi šūviai. Tai kaimyno sūnus miške turbūt varnas medžioja, pagalvojo. Ir vėl grįžo tyla. Iš nuovargio ji vos vilko kojas, klausydama iš urgesio savo pilve. Džiaugėsi, kad dar laikėsi, dėkui Dievui, nes buvo sveika. Trūko

mėso, jos negaudavo, bet jei kas pasiūlytų, gal ir nenorėtų. Taip pripažino bėr bulvių, ir jos atrodė kažkinas — nekeistų ir niekų...

Kad tik bulvių neatimtų, seilė varva apie jas tik pagalvojus. Vakaruose pusė pasaulio gyvena pirkladama ko tik užsigėdžia. Aš čia laiminga, kad galiu į pilvą ką nors įdėti. Tarp kalinių ir civilių nėra jokio skirtumo — visi bulves mėgsta.

Įėjusi į daržą, žiūrėjo, kur bulvių lapai apacioj pageltę. Pasilenkė, išsikasė tris, keturias didesnes bulves, jėjo į trobą, nuplovė jas inde ir užkaitė senukų krosnelė. Nuo užly ištraukė ir įmetė dar nuskabytų žolių, kaip patarė senelė.

Ir bus dabar tokia vakarienė. Bulvės virdomos papsėjo. Žiūrėdama, kad liepsna būtų vienoda, išdardavo vos vieną kitą įprastą žodelį seniui, su apdryžusia rutine dedindam prielango. Taip, taip, pro ūsus jai murmėjo senis, nieko nepadarysi, žmogau, toks gyvenimas, ir po to tylėjo. Jau nebuvo nė ko jam sakyti, viskas išsakyta, šimtus kartų perkalbėta. Tik pilvas gurgtelėdavo, išreikšdamas vienintelį gerai žinomą faktą — alkį.

Liepsna jau gerai laizė malkas, kai staiga kažkas trinktelėjo ir priėšines duris.

Durys atsidarė, ir kaimyno sūnus trenkė ant aslo du krauju pasruvusius juodagaidžius.

— Kai būsit alkani, išsivirkit, — šūktelėjo drąsiau medžiotojo balsu ir užtrenkė duris.

Ilona žvilgtelėjo į senuką. Šis padrasinančiai linkčiojo galva. Ji griebė vieną laukinę vištą, greitai nupusė plunksnas, išdarinėjo ir įmetė į puodą šalia pupsenančių bulvių. Tai, štai, bus mėselės... Ir vėl seilės atsirado burnoje, laukdamos skanėsto.

Išvirus vaigė, apčiuodama kaulelius, čepsejo lūpomis, tarsi tai būtų didžiausia šventė. Duonrieko

peilio smailagalviu krapštė mėsa, dubenėlyje duoną rasalu padažydavo ir paukšt, pati sau šaukštu sudavė į kaktą.

Tai pirma tokia šviežiena! Galvojo, kad Sibire, neperžengiamuose miškuose, paukščių ir žvėrelių knibždėte knibžda. Jei žmogus vieną laisvas ir turėtų teisę laikyti medžioklinį šautuvą, o priedo — būtų vyras, galėtų ką nors sumedžioti. O čia, matai, kaimynų sūnus Griška mūsų neužmiršo, vištėlę padovanavo.

Geras vakainas, kas jam... Įsimylėjęs ir gal neužilgo ves senukų giminaitį Naidą. Kaimynams nori gero — už gražuolę giminaitę atsidėkoja... Laikas taip greit eina — Griška buvo dar snarglys čia atvažiuavus.

Semienė gal teisybę sako, kad ir aš pasikeičiau ir prisitaikiau. Tiek laiko praėjo — turėjau priprasti. Papaninkavus ir sušveitus vištėgaidį, atrodė ir ne taip blogai. Pripratimas paveikia galvosena. Matau tai ir kituose. Juk ilgai skūstis negali, jau septynioliktus metus skundžius. Dar liko treji metai. Pasirašiau ir turiu dvidešimtuosius baigti, nedaug beliko kentėti.

Laisvi tapę vieni tremtiniai stosi namelius, vakarais kapstosi daržė, dirba tuose pačiuose kolūkiuose. Kiti randa darbą mistuose, bet aš grįšiu namo.

Čia tokios baisios, niekieno neapgyventos platumos, miškai, kad galėtum gyventi vien iš medžioklės ir žuvavimo, ir niekas tavęs nesuras. Kai kurie ir medžioja, nors tai gana pavojinga. Tapsi tiesiog urviniu žmogum... Banditai užtikę gali iš tavęs viską pasiimti, jei neužgalbys. O pasitaiko ir tokių žiaurių. Elgiasi, kaip tikri azijatai.

(Bus daugiau)

SAVAITĖ PRIE SPYGLIO EŽERO

LF Bičiulių 27-ji stovykla (2)

Antradienį, rugpjūčio 2 d., po vakarienių visi rinkosi į salę, kur B. Raugas supažindino visus su to vakaro prelegentu Vyt. Volertu. Tema: šv. Kazimiero 500 metų paminėjimo komiteto darbai. Sukaktis labai svarbi ir kartu liūdna, nes Vilniaus katedra, kur išėjusi šventoji kūnas, paversta galerija ir auditorija, o jis pats ištremtas beveik po 500 metų į Antakalnio bažnyčią. Šv. Kazimiero vardo bažnyčia paversta ateistų muziejumi. Tai vis komunistinio okupanto darbai.

Prieš 2 metus pradėta rūpintis šia sukaktimi ir tam sudarytas komitetas, kuris stengsis atkreipti pasaulio spaudos dėmesį į šią sukaktį, o kartu ir į Lietuvą. Dvasiniam pasiruošimui vadovauja kunigai. Iškilnių pradžia bus Romoje 1984 m. kovo 4 d., ketvirtadienį. Šv. Mišias laikys pats popiežius Jonas Paulius II šv. Petro bazilikoje. Romoje minėjimo komitetui vadovauja prel. L. Tulaba, įeina St. Lozoraitis, Jr., prel. A. Bačkis ir kiti. Stengsis patraukti daugiau jaunimo. Prel. L. Tulaba susilaukė sau asistento, būtent yra naujai paskirtas kun. A. Bartkus iš Pensilvanijos. Iškilmės pasibaigs Toronte, Kanadoje, rugpjūčio-rugsėjo mėn. ilgam savaitgalyje. Bus šv. Mišios, akademija ir oratorija, kuriai libretą parašė K. Bradūnas, o muziką baigia rašyti D. Lapinskas. Minėjimo komitetui Toronte vadovauja dr. J. Sungaila. Vatikaną paštu ženkliu šv. Kazimiero garbei projektą paruošė dail. R. Viešulas 5 spalvų. Ar bus priimtas, paaiškės spalio mėnesį. Jau yra atmuštas medalis, sidabrinis ir bronzinis. Yra paruoštas Simo Sužiedelio knygelė apie šv. Kazimierą. Ją iliustruoja dail. N. Palubinskienė. Ji bus išversta į vokiečių ir anglų kalbas. Ispanų kalba knygelę yra paruošęs Vyt. Dambra. Prof. P. Rabikauskas rašo didelę knygą apie 300 psl., kurią sutiko išleisti pranciškonai. Meno albumui medžiagą rinko kun. St. Yla, o po jo mirties tą darbą tęsia Paulius Jurkus. Taipgi užbaigta ir poezijos antologija apie šv. Kazimierą. Bus platinami ir paveikslėliai su šv. Kazimieru.

Aukų plaukimas tiesiog stebuklingas. Penki kunigai aukojo po 5000 dol., apie 10 — po 1000 dol., keiolioka — po 500 dol. Tuo antradienio programa ir buvo baigta. Trečiadienį, rugpjūčio 3 dieną, išaušo giedras ir šiltas rytas, visų nuotaika pakili. Susilaukta daugiau stovyklautojų. Numatytoji J. Kojelio paskaita 10 val. dėl techniškių kliūčių nevyko. Buvo nukelta vakarui. Tad stovyklautojai turėjo progos pasidžiaugti ežero vandeniu ir saulutės glamonėjimais. Pradėdamas tos dienos programą 2 val. p.p. B. Raugas priminė, kad per šias dvi dienas mūsų dėmesys buvo nukreiptas daugiau į praeitį, prisimenant brangias sukaktis ("Aušros", Dariaus-Girėno, Vaižganto, šv. Kazimiero), o dabar bus metamas žvilgnis ir dabartį ir ateitį. Šios dienos tema — "Kritiškas žvilgnis ir II P. Liet. dienas". Prelegentais pakvietė dr. Antaną Razmą ir Mildą Lenkauskienę.

Dr. A. Razma pradėjo savo žodį, kaip buvęs vyriausio Pas. Liet. dienų k-to pirmininkas. Apie 200 žmonių buvo įtraukta, sudarant pagalbinis komitetas darbo pasidalinimui. Visi dirbo be galo

nuoširdžiai ir su pasiaukojimu. Atskiri komitetai dirbo savarankiškai, dirguojami vyriausio komiteto. Savarankiškesnis buvo operos rengimo komitetas, ir tai išėjo gerai, nes rinko lėšas atskirai. Atidarymo ir uždarymo pamaldos praėjo labai įspūdingai. Iš viso buvo 5 pagrindiniai renginiai.

Apie P. Liet. Bendruomenės seimą referavo Mildą Lenkauskienę, pasidžiaugusį seimo atstovų gausumu, kurie buvo suvažiavę iš 16 kraštų. Atstovams buvo leista pasisakyti visus savo rūpesčius. Balsavimuose dalyvavo 111 žmonių. Kai kurie, kraštai — Brazilija, Urugvajus — prašė PLB valdybą atsiųsti ilgesniam laikui instruktorius, kurie vadovautų jaunimui, kurtų mokykles ir t.t.

Įspūdingai praėjo ir Jaunimo kongresas Chicagoje. Prisiminti Lietuvos kankiniai, paliekant jiems 40 tuščių kėdžių. Po to savaitę stovyklavo JAV-se, mokėsi vaidybos, šokių, bendravo. Montrealy užbaigė kongresą, susirinkę simtais.

Sporto šventė irgi sutraukė daug jaunimo, ypač gausiai dalyvavo iš Australijos. Dr. A. Razma papildė, pareiškdamas, kad jaunimas buvo labai patriotiškai nusiteikęs, užsidegęs dirbti savo tautai.

Jaunųjų atstovė Sigita Lenkauskaitė pažvelgė į jaunimo renginius jaunimo požiūriu. Mūsų jaunimas išreiškė norą dirbti panašiai kaip okupuotos tėvynės jaunimas, siekiant jų pačių tikslų. Jaunimo kongrese buvo perskaitytas iš Lietuvos gautas jaunimo laiškas, kuris padarė didelį įspūdį.

Toliau vėl kalbėjo dr. A. Razma, apžvelgdamas pasisekusią dainų šventę, kuriai telefonu perdavė savo linkėjimus pats JAV prezidentas R. Reaganas. Tai buvo jaunojo L. Kojelio nuopelnas. Lietuvių dienų metu buvo ir mažesni renginiai, kaip literatūros vakaras, įvairios parodos, liudies muzikos ir vyrų okteto koncertai.

Lietuvių opera susilaukė net 4000 lankytojų ir visais atžvilgiais gerai pavyko. Baigiamasis pokylis vyko dviejose salėse, sutraukęs apie 3000 dalyvių. Tenka dar priminti Dariaus-Girėno paminėjimą Marquette Parke, mugę ir kt.

Finansinė pusė irgi nesukėlė didelių problemų, pasisekė geriau, negu tikėtasi, nes atsirado mecenatų, aukojusių po 500 dol. Iš LB apylinkių surinkta apie 40,000 dol. laimėjimų traukimas davė apie 30,000 gryno pelno.

Įsivada — rengėjai patenkinti. Buvo siūloma kiti šventėn pasikviesti ir Suvalkų trikampio lietuvius, apmokant jiems kelionę.

Po vakarienių B. Raugas sukviėtė visus į salę ir pakvietė kalbėtoją Juozą Kojelį. Jo tema — „Du deimantai“. Pasiškino, kad tai du LF bičiuliai — dr. Antanas Maceina ir dr. Adolfas Damušis, sulaukę deimantinio amžiaus. Kalbėjo lygiagrečiai apie abudu, išryškindamas jų skirtumus ir panašumus. Vienas mąstytojas, kitas planų kūrėjas ir jų vykdytojas. Abu rezistentai, papildą vienas kitą. A. Maceina įžvalgas, atkleidęs dar Vokietijoj būnant, tris vakarienių iliuzijas apie komunizmą. Jis savo raštais sklaidė tas iliuzijas, bet pasaulis dar ir dabar jose tebe gyvena. Adolfas Damušis daug konkretes-

Prieš operos "I Lituani" pastatymą Chicagos Auditorium teatre. Iš kairės: salės administratorius A. Zolotov, sekretorė M. Skelly, kultūrinis renginių vadovė I. Bublienė, salės tarybos pirm. R. Alsakei ir Lietuvių dienų rengimo kom. pirm. dr. A. Razma. Nuotr. J. Tamulaitis

nis, kalba nusileidamas nuo filofosinės plotmės į konkretybes. Juodu abu tebėra sektini pavyzdžiai. Prisiminė, kad atsirado ir trečiasis deimantas, priklausančias tai pačiai 1908 metų generacijai. Jis yra naujųjų laikų knygnešys Amerikoje — Juozas Žilionis.

Marija Raugienė padėklavo 3 naujausius eilėraščius, parašytus jubilato Jasmanto, besergant lovoje: „Neregį“, „Klajūną“ ir „Palaidūną“.

Ketvirtadienis, rugpjūčio 4 d., skirta LB bičiulių konferencijai. Atidarė ir jai vadovavo LFB tarybos pirm. Algis Raulinaitis, perskaitė ir dr. J. Girmiaus prisijustą referatą „Kritiškas žvilgnis ir save“. Ten duota sąjūdžio istorija su visais niuansais.

Trys koreferantai — dr. K. Ambrozaitis, dr. A. Damušis ir Vyt. Vaitiekūnas. Jie savo kalbose papildė ar paryškino kai kuriuos teigimus. Po pietų visi susirinko padiskutuoti kai kuriuos labai jautrius klausimus. Prieš tai dar J. Kojelis paaiškino apie Los Angeles pastangas užmegzti ryšius su Free Kabul radijo valandos organizatoriais afganais. Buvo paruoštos 3 kasėtės estų, latvių ir lietuvių kalbomis ir pasiūstos į centrą Paryžiuje.

Vėliau diskusijose dalyvavo V. Naudžius, M. Lenkauskienė, dr. A. Razma, Paliulienė, dr. Kuras. Daugiausia diskutuota jaunimo klausimais, ar nebūtų galima jaunimą įtraukti į rezistencinę veiklą ir juos laimėti lietuvių bei Lietuvių Fronto bičiuliams.

J. Kojelis 4 val. p.p. paaiškino susirinkusiems stovyklautojams apie Europos parlamente paskelbtą rezoliuciją dėl Pabaltijio valstybių dekolonizacijos. Europos užsienio reikalų ministerių taryba tą rezoliuciją atmetė, teisinimamsi, kad J. Tautose mes nelaimėsime ir tuo sau pakankime. Be to, pranešė, kad Otto von Habsburg Los Angeles, susitiko su Baltų lygos delegacija ir išskalbė jos rezoliucijos reikalais.

Be to, jis dar parodė prez. R. Reagano raštą, kuris buvo išsiuntinėtams visų valstybių J.

LIETUVOS ISTORIJA

Red. A. ŠAPOKA

Švietimo Ministerijos knygų leidimo komisijos leidinys, Kaunas 1936 m.

Perspausdinta. Kieti viršeliai, 688 psl. Kaina su persiuntimu \$18.50.

Užsakymus siųsti: "DRAUGAS", 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

NESULAIKOMAS TRANSPORTAS

Malajijos narkotikų kontrabandininkai sugalvojo dar vieną būdą, kaip apgauti muitinę ir policiją. Iš Tailando į Malajiją slapta vežami balandžiai, po to jie paleidžiami skristi namo, tačiau su... heroino maišeliu ant kaklo. Policija pripažino, kad kol kas ji bejėgė kovoti su tokiais sienos pažeidėjais. Ak, kad balandėliai, kurie neveltui laikomi taikos simboliais, galėtų šitaip perkeldinti ir laisvės bei taikos ištroškusių žmonių — pvz., kad ir per Berlyno sieną...

Tautų delegatams apie Pabaltijio valstybių okupacijos nepripažinimą. Tai didelis laimėjimas. Ši diena buvo užbaigta jaučio kepimu ir šokiais paežerės pastogėje, grojant lietuviškų plokštelių muzikai. A.P.B.

PAGAL UŽSAKYMĄ GAMINAMI AVIES KAILIO PALTAI VYRAMS IR MOTERIMS

Taip pat ir odiniai paltai.

STANLEY'S LEATHER GOODS
6236 S. Pulaski Rd. — Chicago, IL 60629
TEL. — 581-5119

LIETUVISKA VAISTINĖ
J. & J. PHARMACY

2557 W. 69th St. Tel. 776-4363

Vaistai, vitaminai, importuoti krepalai, gydymo žolės ir t.t. Važiuojamos kėdės, remantai ir kt. pirkti ar nuomoti.

Nemokamai supakuojame dovanas. Pristatymas nemokamai

ANGELA ir VYTTENIS DIERKAI, avininkai

PASSBOOK SAVINGS... the best way to save regularly!

see us for HOME financing. AT OUR LOW RATES WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

High Interest Rates Paid on Savings

Interest Compounded Daily and Paid Quarterly

ESLC

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD · CHICAGO, ILL. 60608

Peter Kazanaukas, Pres. Tel.: 847-7747

HOURS: Mon. - Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

M. A. SIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškviētimai, pildomi Pilietybės Prasymai ir kitokie blankai.

VALOME
KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.

BURNYS
Tel. — RE 7-5168

10 — 20 — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Telef. GA 4-8654

Master Plumbing
Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

MOVING

SERNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pėna apdrauda.

Primame MASTER CHARGE ir VISA

Telef. — WA 5-8065

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDAS, 4059 Archer Avenue
Chicago, IL 60632, Tel. 927-5980

A. VILIMAS
MOVING

Apraustas perkraustymas įvairių atstumų

Tel. 876-1882 arba 376-5996

LIETUVISKA VAISTINĖ
J. & J. PHARMACY

2557 W. 69th St. Tel. 776-4363

Vaistai, vitaminai, importuoti krepalai, gydymo žolės ir t.t. Važiuojamos kėdės, remantai ir kt. pirkti ar nuomoti.

Nemokamai supakuojame dovanas. Pristatymas nemokamai

ANGELA ir VYTTENIS DIERKAI, avininkai

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.

PARDAVIMAS ir TAISYMAS

MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

NAMŲ APSITVARKYME

Ruošiatės ką perstatyti, pakeisti, atnaujinti. Garažą. Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visuomet čia Jums su patyrimu, už prieinamą kainą, padės, skambinant po 6-os val. vakaro.

Telef. — 476-3950

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais.

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. 4 kamb. apšild. butas. Garzas, šaldytuvas, virimui pečius. Vienam Vyresnio amž. asmeniui. 230 dol. mėn. 6140 S. Artesian. Skambinti 925-6126.

ISNUOM. Union Pier, Michigan, 2 butai (2 ir 4 kamb.) savaitėm arba visam laikui. Skamb. Chicagoj 476-3647 arba Union Pier 1-616-469-3493.

ISNUOM. 4 kamb. butas rūsyje. Pečius ir šaldytuvas. 67-os ir Campbell apylinkėj. Skambinti po 6 val. vakaro tel. 476-1974.

REAL ESTATE

BERWYN — Savininkas parduoda didelį 3-jų miegamų visą naujai permontuotą namą. Arti Šv. Leonardo bažnyčios, McNeal ligoninės, traukinių ir mokyklų. Tuoj užimame stov. \$72,500. Skambinti 788-0639.

Hot Springs, Arkansas — Parduodamas 3-jų miegamų mūrinis namas. 1 1/2 vonios. Nauji kilimai. Garažas. Aptvertas kiemas. Rami vieta pensininkams. Arti krautuvų ir autobusų. Skambinkite (angliškai) 501-623-8308

Pajamų bungalov — 1 1/2 aukšto mūrinis. 3 butai, vienas su dviem miegamais. Garažas. Marquette Parko centre. Nebrangus.

2-jų aukštų mūrinis. Pirmame aukšte 6 kamb., 2 mieg. Antras aukštas padalintas į 2 butus. Batsiuviuo dirbtuvė rūsyje. Geros pajamos. 69-ta ir Wash-tenaw.

SIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
2951 W. 63rd Street
Tel. — 436-7878

ATDARAS APŽIŪRĖJIMUI

Sekmadienį nuo 1 iki 4 popiet

6740 West 63rd Street
Tel. — WA 5-8065

Naujesnis 3-jų butų po 6 1/2 kamb. 3 dideli "king size" miegami, 1 1/2 vonios. Plius 2-jų miegamų "garden apartment". Atskiri šildymai. Aukštos nuomos. 3 blokas iki Jewel krautuvės. Paskubėkite.

Atdaras apžiūrėjimui sekmdienį nuo 1 iki 4 val. popiet

3855 West 70th Place
4,000 dol. nupigintas

7 kamb. mūr., 28 m. senumo namas. 4 dideli miegamieji, 1 1/2 vonios. Pūkšos šeimos kamb. 2-jų maš. garažas. Įmokėti 3,000 dol. — "good credit". Pardavėjas prašo pasiūlymo. Skambinkite dabar.

2 Butai — \$19,900

Po 6 kamb., po 3 miegamus. Pilnas rūšys ir pastogė. Prie gausiamų nuomų pridėsite mažiau 100 dol. mėn. paskolai mokėti. Geras pirkiny. Skambinkite dabar Nr. 671

Tik \$36,900

6 kamb. mūrinis. 3 dideli miegamieji. Pilnas rūšys ir pastogė. Gazu apšild. Uždaras porčius. Tik 2,000 dol. Įmokėti, "good credit". Skambinkite dabar. Nr. 676

O'BRIEN FAMILY REALTY
3430 West 63rd Street
TEL. — 434-7100

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notaratas — Vertimas

BELL REALTORS
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

ISIGYKITE DABAR

Karolis Miklovaitis

Ledinės kregždės Eilėraščiai

Leidinėlių sudaro šeši skyriai, 104 psl. Išleido DLK Gedimino šaulių kuopa, Delhi, Ontario. Viršelį piešė Jonas Paštukas. Spaudė "Draugo" spaustuve.

Kaina su persiuntimu \$6.00.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Filmų vakaro Pas. Lietuvių dienose tvarkytojai Račkauskas, A. Slutas ir A. Kezys. Nuotr. J. Tamulaičio

VINCAS ŽEMAITIS IR LIETUVOS MIŠKININKAI

Rugpjūčio 15 d. sueina 6 mėnesiai, kai Lietuvos miškininkus išveivijo istiko didelė nepataisoma nelaimė. Vasario 15 d. rytą mirė mūsų labiausiai gerbiamas kolega ir ilgametis sąjungos pirmininkas inžinierius miškininkas a.a. Vincas Žemaitis.

Buvome tiek šios nenumatytos mirties pritenkti, kad laidotuviuose dalyvavome beveik tik pasyviai. Organizavo šeima, o visuomenė gausiu dalyvavimu ir per atsiveikimą pagerbė a.a. Vincą Žemaitį, kaip lietuvi, kuris Lietuvą labai mylėjo, jos garbingą praeitį viešumon kelė, o savo kruopščiai paruoštomis studijomis apie Lietuvos praeitį kovoją prieš sąmoningą Lietuvos istorijos iškraipymą ir perdirbimą, kurį atlieka mūsų priešai ir jų pataikūnai.

Visuomenė jį įvertino ir pagerbė, bet nevisai suprato, kodėl inžinierius miškininkas rašė apie Lietuvos praeitį, jos buvusias etnines sienas, o ne apie miškų želdymą, genėjimą ar medžioklę, kaip kai kas juokaudamas jam patarė.

MŪSŲ KOLONIJOSE

East Chicago, Ind. MEDŽIOTOJŲ IR MEŠKIERIOTOJŲ VEIKLA

Laikas nuo laiko pastebime spaudoje, kad East Chicago, Ind. sporto mėgėjai turi savo klubą, kuris jau egzistuoja apie 18 metų. Pradedant 1983 metų vasaros sportinės veiklos sezoną, gegužės 22 d. įvykusiose klubo narių tarpusavyje rungtynėse su kariškais šautuvais laimėjo: I vieta — A. Vilitis, II vieta — Z. Stankus ir III vieta — L. Dambrauskas. Birželio 18 d. taip pat tarpusavyje rungtynėse su pistoletais pasėkmės: I vieta — L. Dambrauskas, II vieta — A. Vilitis ir III vieta — A. Degutis.

Visos šios rungtynės vyko gražioje gamtoje Indianos valstybinių miškų prieglobstyje — Willow Slough šaudykloje Morocco, Ind.

Liepos pradžioje vykstant Pasaulio Lietuvių dienoms, įvairiems žaidimams tarp savų ir užsienio komandų, Šiaurės Amerikos lietuviai turėjo šaudymo varžybas. Šiose varžybose mūsų klubui atstovavo: T. Ruzga, R. Pečiulis, A. Vilitis ir Z. Stankus. Varžybų pasekmės — lėkščių šaudyme su medžiokliniais šautuvais iš 16 jardų atstumo laimėtojai buvo: jaunučių grupėje I vieta — T. Ruzga, suaugusių grupėje II vieta — A. Vilitis ir III vieta — Z. Stankus. Šaudant iš 50 skrandančių taikinių (handicap) laimėtojas II vietos — R. Pečiulis. Šios varžybos vyko gražioje Michigano ežero pakrantėje — New Buffalo, Mich., sportininkų šaudykloje. Visi dalyviai — laimėtojai pasipuošė olimpinio pobūdžio medaliais.

Pagaliau išimtinai gražia

Gimė a.a. Vincas Žemaitis 1896 m. Suvalkijos pamiškėje (Zaliosios valsč. Andriškių kaime). Nuo kūdikystės pamėgo girias ir vėliau jas studijavo, jose dirbo, jas saugojo ir globojo. Jų ošimo aidas lydėjo jį per visą gyvenimą.

Giria yra gyva medžių bendruomenė. Ji turi savo aplinką, įstatymus, savo kalbą ir net savo klimatą. Žmogus, įėjęs giliau į girią, jaučiasi keistai: širdis pradeda lyg ryškiau plakti, per nugarą eina lyg šurpas, o sieloje baugu, linksma ir graudu. Net dainoje pasakyta: „Miške lietuvis, ko verkia, nežino“. Jautresni žmonės, ypač miškininkai, kurie savo profesiją pasirinko iš meilės girioms, išmoka savo sielos virpesį priderinti prie girios virpesio ir lyg supranta, ką girią jiems šneka.

Toks buvo a.a. Vincas Žemaitis. Jis man sakėdavo, kad girioje jis jaučiasi lyg nuostabiausioj užburtoj pily, kur visi daiktai šneka. Klausė, ar ir aš jaučiu girios pulsą, jos kvėpavimą. Jis sakėsi girioje pasijutęs esąs tikras lietuvis ir

aiškiai girdi girios skundą, kaip priešai per amžius mūsų tautą, mūsų kraštą ir girias naikino. Girdi raginimą ją ginti. Jis ėmė visą savo laisvą laiką skirti studijoms apie Lietuvos praeitį, jos buvusias sienas, jos kilmę ir jos judėjimą, kai, gindamasi nuo priešų, trumpino ribas, lyg motina glausdama prie savęs priešų skriaudžiamus ir žudomus vaikus. Jau Lietuvoje jis turėjo surinkęs daug vertingos istorinės medžiagos, kurios, deja, neapvyko pasiimti. Atvykęs čia neteko girių, bet toliau jautė jų šauksmą. Net sapnuose girdėdavo jų raginimą dirbti Lietuvai.

Idealistas, gal kiek svajotojas, bet labai gabus, kelias svetimias kalbas vartojantis mokalininkas, ramaus, bet tvirto charakterio ir nepalaužiamo ryžto ir budrumo a.a. Vincas Žemaitis ėmė ieškoti archyvuose, knygynuose ir net kapinėse pėdsakų apie Lietuvos praeitį. Kartą visą pusdienį praleidome kartu skaitydami pavardes iš senesnių paminklų — ieškojo prūsų lietuvių pavardžių ir lygino su panašiomis, bet jau suvokietintomis pavardėmis vokiečių spaudoje. Prūšas Gerlaukas Kazimierinėse keitėsi į Gerlaką ir vėliau į Gerlachą, o profesorius Gerlach Vokietijoje rašo apie Lietuvą, bet save laiko vokiečiu (ne prūšu).

Kai lenkų istorikas Ochmanski parašė ir išleido porą vertingų knygų apie Lietuvą, a.a. V. Žemaitis nepaprastai džiaugėsi. Susirašinėjo su juo, dalinosi turima medžiaga, kvietė skaityti čia paskaitą. O kas supras, kiek rūpesčių, darbo ir net lėšų jam paėmė Kušnerio Knyšvo knygos „Pietūčių Pabaltijo etninė praeitis“ išleidimas. Tai vertingas įnašas ir mūsų praeities byla. Paties prieš išryškintas, bet greitai iš apyvartos ištrauktas būtų veikalas dingęs nepastebėtas. Tačiau V. Žemaitis budri akis jį pastebėjo ir užfiksavo ateities kartoms. Be to, jis parašė ir išleido apie 20 knygų ir knygelių ir daugybę straipsnių viešojoje ir specialioje miškininkų spaudoje dar Lietuvoje ir išveivijoje. Galimai pilnas jo darbų sąrašas bus atspausdintas ruošiamame „Lietuvos Girių Aido“ žurnale.

Miškininkai ir šeima jį suprato ir, kiek pajėgė, padėdavo. Ypatinai paminėtini Aleksandras Tenisonas, Antanas Beleška ir sūnus kun. Kęstutis. Jie vertė į lietuvių kalbą, braižė žemėlapius, piešė skyrių ornamentus, viršelius, perrašinėjo, darė korektūras. Visa Lietuvos miškininkų išveivijoje valdyba jo darbus rėmė ir kartais finansavo. Išleido jis ne tik savo originalius darbus, bet redagavo ir išleido kitų rašytus, kuriuos rado naudingais Lietuvos bylai, kaip pvz. prof. A. Rukuižos „Lietuvos miškai ir jų likimas“, A. Tenisono „Žemaitijos girių taikais“, J.

Augustaičio „Dviejų pasaulėžiūrų varžybos“ ir kt. Kaip miškininkas inžinierius a.a. Vincas Žemaitis buvo labai rimtas ir sąžiningas pareigūnas ir mokslininkas. Ilgą laiką buvo Kazlų Rūdos miškų urėdu. Urėdijos buveinė buvo gražiam pagiry — Šalniškėje, kur V. Žemaitis ilgai gyveno su žmona Brone Rusekai, buvusią mokytoja. Ten juodu susilaukė ir paaugino porą šaunių berniukų, kurių vienas dabar yra kunigas Kęstutis, o antras Algirdas — ekonomistas, diplomatas.

A.a. V. Žemaitis ten ne tik administravo didelę urėdiją, bet kartu darė specialius tyrimus iš miškų želdymo, jaunuolynų tvarkymo, kirtimų, apsaugos nuo kenkėjų, žvėrių globos ir kt. Tyrimų rezultatus skelbdavo „Mūsų Girios“ žurnale ir per suvažiavimus diskutuodavo su miškininkais. Susikūrus Lietuvos Miškininkų dajungai 1929 m. V. Žemaitis buvo uoliausias jos narys ir ilgametis pirmininkas. Dėl savo ramaus, traktiško charakterio ir darbštumo buvo ir vyriausybės vertinamas aukštai ir dėl to jam lengviau sekėsi iškovoti miškininkams geres-

nių darbo sąlygų, tinkamesnių uniformų ir aukštesnių atlyginimų.

Medžioti jis nemėgo, nes netik giria, bet ir jos gyventojus mylėjo ir globojo. Ir miško gyviai tai jautė ir ramiausiai prisileisdavo kartasi net prie rankų. Šalininės sodyboje dažnai galėjai matyti miško žvėrelių, o daigynė ir darže gražūs lietuviški žalčiai ramiausiai šliaužiodavo ežiomis, gaudydami kenkėjus.

A.a. V. Žemaitis buvo rimtai tikintis. Nuo 1911 metų priklausė ateitininkams. Jis taip pat aktyviai reikėsi visuomeniniame gyvenime. Priklausė krikščionims demokratams, Šalių sąjungai, išveivijoje — Balfui, Altai, Bendruomenei, Žurnalistams. Tačiau labiausiai už viską jis jautė save lietuviu, skriaudžiamos ir kentiančios tautos sūnumi.

Lietuvoje jis pats nesilankė, bet savo gimines ten šelpė visomis išgalėmis. Vykstančių į Lietuvą draugų prašydavo aplankyti jo gimines, o jam parvežti nuotrauką, kaip dabar atrodo jo gimtosios sodybos užtortoji vieta ir kaip atrodo jo miela Žalioji Giria arba tiek išgyventa Šalniškė. Man pačiam kartą teko ta

DRAUGAS, penktadienis, 1983 m. rugpjūčio mėn. 12 d.

pareiga viską aplankyti ir rodant nuotraukas, matyti ašaras jo akyse, kai visa tai stebėjo.

Lietuvos ir jos girių meilė ir jų švelni ilgesio kalba jau palydėjo a.a. Vincą Žemaitį amžinon girion, o Balio Pakš-

Miškininkas

A. + A. STASIUI POŽĖRAI
mirus,
jo žmoną Apoloniją didelio skausmo valandose giliai užjaučiame ir reiškiame nuoširdžią užuojautą.

ANTANINA JONYNIENĖ HALINA ŽITKIENĖ
ONA PULKAUNIKIENĖ JONAS MILDŽIŠ
MEILUTĖ IR PETRAS RULIAI
GRAŽINA IR JONAS STANKŪNAI
Beverly Shores, Indiana

A. + A. STASIUI POŽĖRAI
mirus, žmonai Apolonijai reiškiame nuoširdžią užuojautą.

ALFONSAS ir ELENA JUŠKAI
ANTANAS ir ELENA RAŠYTINIAI
ADA STANIULIENĖ
ANTANAS ir STASĖ ZAPARACKAI

A. + A. BERNICE SADA

(PAGAL TĖVUS REKSTIS)

Gyveno Albuquerque, New Mexico. Anksčiau gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė rugpjūčio 10 d., -983 m. Gimė Scranton, Pennsylvania. Pasiliko dideliame nulūdimė vyras John, 2 dukterys Mary Joan Pfister, Zentas Richard, ir Arlene Endsley, Zentas Craig, 2 sūnūs: John, marti Alice, ir Michael, marti Carol, 4 anūkai: Scott, Steven, Melissa ir Megan, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas penktadienį nuo 2 iki 9 val. vakaro Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71st Street. Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugpjūčio 13 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Švenčiausios Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdė: Vyras, dukterys, sūnūs, marčios, Zentas ir anūkai.
Laidotuvių diekt. Donald A. Petkus — Tel. 476-2345.

A. + A. JUOZUI BUKEVIČIUI
mirus,
jo žmonai Onai ir dukrai Gracielai Kuzavinienei su šeima reiškiame giliai užjautą ir drauge liūdime.

PETRAS ir STASĖ GIEDRIMAI
RAMŪNAS ir ALDONA LESNIAUSKAI

A. + A. KUN. K. VESELAUSKUI
mirus,
jo broli dail. Romą Viesulą ir jo šeimą giliai užjaučiame.

VYTAUTAS ir ALDONA RAULINAIČIAI

DR. ANTANAS KUCAS
ARKIV. JURGIS MATULAITIS
MATULEVIČIUS
Gyvosios krikščionybės apaštalas

Įvadą parašė KARDINOLAS ANTONIO SAMORĖ

Tai geriausia knyga, kokia iki šiol buvo išleista, apie Dievo Tarno arkivyskupo gyvenimą, pastoracinę ir vienuolišką veiklą ir apie nugalėtas kliūtis kelyje į tobulą krikščionybę. Jo palaimintojo paskelbimo byla yra prie pabaigos Vatikane. Reik tik susipažinti su jo gyvenimu ir prašyti Sv. Tėvą šią beatifikacijos bylą pagreitinti.

Veikalas yra 592 psl., didelio formato, kietais viršeliais. Kaina su persiuntimu \$6.50. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St.,
Chicago, IL 60629

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai
2424 West 69 Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

BIELIŪNAS
Laidotuvių Koplyčia

4348 So. California Avenue
Tel. — 523-3572

VASAITIS-BŪTKUS
Laidotuvių Direktorai

1446 South 50 Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

x Užbėgimas ligai už akių — geriausias jos gydymas. Gydytojo pranešimas ir kultūrinė programa Sodybos pažmonyje šį sekmadienį nuo 2 v. p.p. Užkandis. Visi laukiami.

x Jubiliejinės skautų stovyklos vadovybė atsuntė "Draugo" redakcijai sveikinimus su visų parašais. Stovykla "Aušra" yra Kanadoje, netoli Toronto, Woodland Trails Park, Aurora, Ont. Jubiliejinė stovykla baigiasi šį seštadienį, rugpiūčio 13 d.

x Brighton Park viešoji biblioteka kviečia pasinaudoti jos patarnavimu ir gauti laisvai pasiskaityti knygas. Reikia gauti asmeninę kortelę, kuriai išsiimti reikia pristatyti vyresnio amžiaus įrodymą, kaip, krikšto metrikus ar kitus asmenybę įrodančius dokumentus. Vyresnio amžiaus koordinatorius yra Joseph Pantaleo, kuris rūpinasi senesniais žmonėmis.

x "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika", 6. tomas, išėjo iš spaudos ir siunčiamas prenumeratoriams ir šiaip viešajam pasiskaityti apie okupuotus Lietuvos katalikų persekiojimus ir jų kančias. Šiame tome yra sudėti 40-49 "Kronikos" numeriai. Išleista gražiai, sudėtos paaiškinamosios antraštelės. Knyga turi 687 psl., įrišta kietais viršeliais.

x Vytautas Kavolis kalbės apie "Bendruomenių ir istorijų susitikimo momentus" Santaros Šviesos suvažiavime rugsėjo 8-11 dienomis Tabor Farmoje.

x Beverly Shores, Ind., Lietuvių klubo rudens balius, numatytas spalio 8 d., dėl "Draugo" dienraščio rengiamo banketo atkelas į spalio 1 d., seštadienį. "Draugo" diena — didžioji šventė.

x Kun. Juozas Prunskis jau visą savaitę guli Šv. Kryžiaus ligoninėje dr. A. Prunskienės ir specialistų prižiūrimas. Jam daromi tyrimai. Guli 608 kambariu. Tikisi kitos savaitės pabaigoje grįžti namo.

x Alicija Rūgūtė, skaičiusi Dainavos stovykloje paskaitą apie "Aušros" genezę ir dar pasilikusi stovykloje, sveikina "Draugo" redakciją ir visus Lietuvos istorijos draugijos narius, džiaugdama gera nuotaika ir gražiu oru.

x Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė savuose namuose rugsėjo 4 d. 12 val. rengia Tautos šventės — rugsėjo 8 dienos minėjimą. Įėjimas laisvas. Kviečiama ir lietuvių visuomenė.

x Dr. Jonas Šalna, Grayslake, Ill., mūsų garbės prenumeratorius, rėmėjas, pratęsęs prenumerata, gražino laimėjimų šaknelę ir kartu pridėjo 25 dol. dienraščio paramai. Dr. J. Šalna ir toliau laikome garbės prenumeratorium, o už rėmimą savos spaudos nuosirdžiai dėkojame.

x Ursulė Ziedonienė, Chicago, Ill., pratęsė "Draugo" prenumerata ir kartu pridėjo 20 dol. dienraščio stiprinimui. U. Ziedonienė skelbiame garbės prenumeratore, o už lietuviško žodžio vertinimą ir auką tariame labai ačiū.

x "Draugo" metinis banketas — vakarienė bus spalio 8 d., seštadienį, 7 val. vak. Jaunimo centre. Visi kviečiami dalyvauti ir paremti savo dienraštį. Bilietai gaunami pas "Draugo" renginių komiteto narius ir "Draugo" administracijoje.

x ARAS — Dengiamie ir taisome visų rūšių stogus. Su aukštu patyrimu; esame apdrausti. Pats prižiūriu darba. Arvydas Kiela — 737-1717. (sk.).

x Autobusas į mokytojų studijų savaitę išeina rugpiūčio 14 d., sekmadienį, 8:15 val. ryte. Dar yra vietų. Iš Dainavos grįš kitą sekmadienį, rugpiūčio 21 d., tarp 4 ir 5 v.v.

x Muz. Manigirdas Motekaitis šį seštadienį ateitininkų sendarčių šeimų stovykloje Dainavoje atliks pianino koncertą 8 val. vak. Dainavos apylinkių ir Detroito lietuvių kviečiami koncerte dalyvauti ir pasidžiaugti šio tarptautinių konkursų laimėtojo virtuozišku koncertu.

x Mega Barniškaitė, Euclid, Ohio, visuomenininkė, "Draugo" skaitytoja, pratęsė "Draugo" prenumerata, atsuntė ir 15 dol. auką. Labai ačiū.

x Pranas Gudaitis, Montreal, Que., Kanada, mūsų garbės prenumeratorius, gražino laimėjimų šaknelę ir kartu pridėjo 10 dol. auką. J. Kriaučiūnas, Sudbury, Kanada, atsuntė 8 dol., J. Morkūnas, Toronto, Ontario — 7 dol. Visiems labai ačiū.

x Inž. Algimantas Damijonaitis, Elmhurst, Ill., Stasys Zvirblis, Hamilton, Kanada, Stasė Laniauskas, Euclid, Ohio, V. Beresnevičius, Toronto, Kanada, Jonas Staskevičius, Mississauga, Kanada, J. Didžbalis, Toronto, Kanada, visi gražindami laimėjimų šaknelę, pridėjo po 10 dol. auką. Labai ačiū.

x Cezaris Modestas, St. Petersburg Beach, Fla., visuomenininkas, Juozas Augustas, S. Euclid, Ohio, Robert S. Boris, Dearborn, Mich., Juozas Vizgirda, Aurora, Ill., Vincas Klova, Bell Gardens, Cal., Jonas Kristolaitis, Cleveland, Ohio, Boris Vaišvila, St. Petersburg, Fla., kiekvienas atsuntė po 10 dol. auką ir gražino laimėjimų šaknelę. Nuosirdus ačiū.

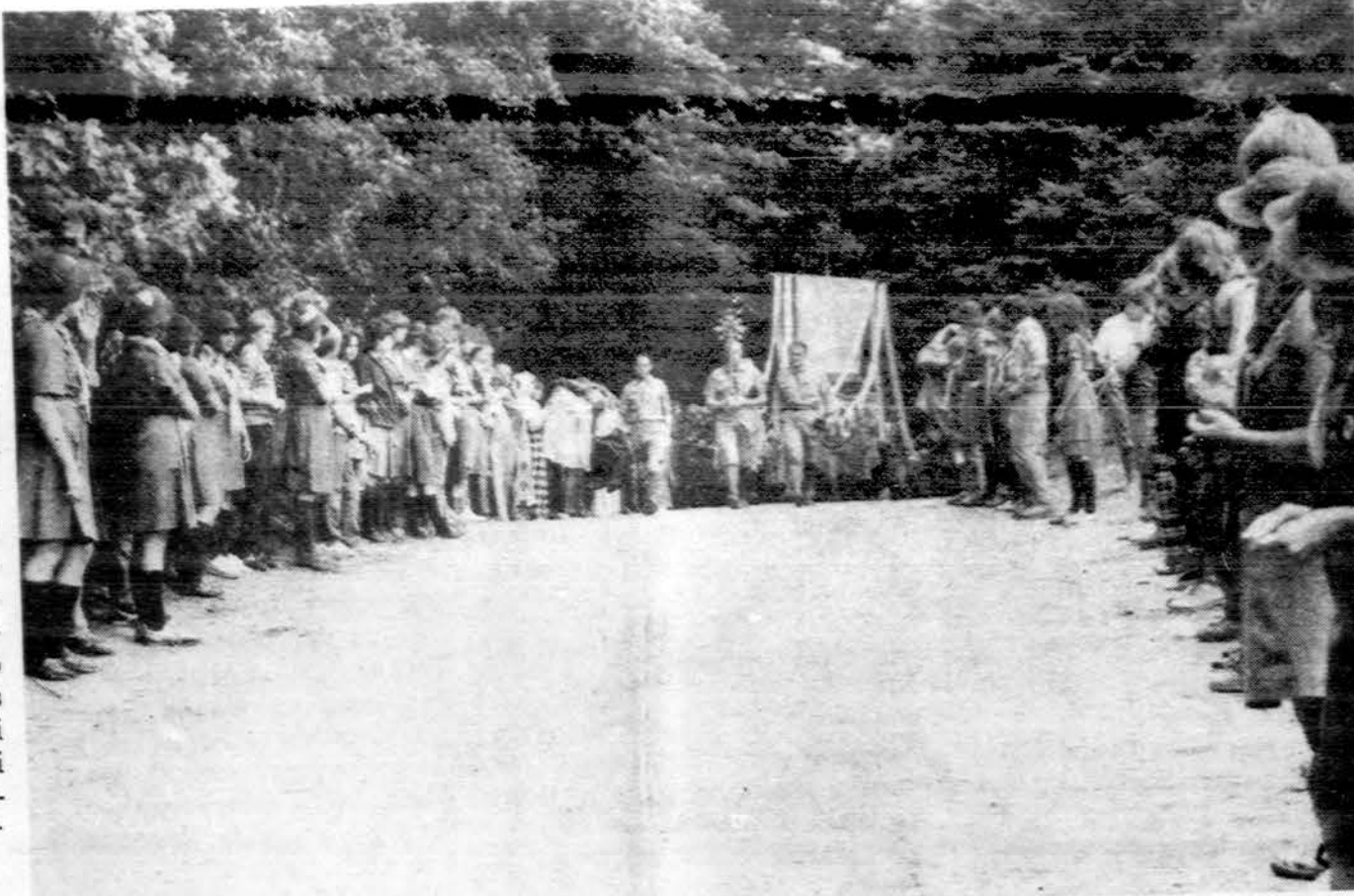
x Marija Tumienė, Oak Lawn, Ill., DLK Birutės draugijos pasižymėjusi narė, gražino laimėjimų šaknelę su 10 dol. auką. Labai ačiū.

x Birutė Židonis, Riverside, Ill., Juozas Mikulis, Westchester, Ill., Ada Skučas, Lake Worth, Fla., A. Gurevičius, Toronto, Kanada, Olga Katinkienė, Villa Park, Ill., Raymondas Oslapas, Libertyville, Ill., V.A. Mažeika, Clinton, Iowa, atsuntė po 10 dol. auką ir gražino laimėjimų šaknelę. Labai ačiū.

x Brigita Tamošiūnaitė, Chicago, Ill., "Draugo" skaitytoja, Jonas Petraitis, J. Paulauskas, Agota Šuopienė, J. Motiejūnas, gvv. Chicagoje, atsuntė po 10 dol. auką su laimėjimų šaknelėmis. Labai dėkojame.

x Bronė Čizikas, Valė Radavičius, A. Poškaitienė, Felicija Mačiulienė, P. Matiuškas, K. Daulys, Wanda Radavich, Kazys Majauskas, V. Raisys, Frank Mozuraitis ir dr. K. Rimkus — visi iš Chicago gražino laimėjimų šaknelę ir kiekvienas pridėjo po 10 dol. auką. Labai dėkojame.

x Kun. Pranas Kura, Spring Valley, Ill., A. Musteikis, Detroit Mich., J. Juška, St. Petersburg Beach, Fla., dr. M. Ramūnienė, Ottawa, Kanada, Kazys Mažonas, Parma, Ohio, Marija Markevičius, So. Omaha, Nebr., Elena Gabrienė, Chicago, Ill., S. Balyš, Dearborn, Mich., Vincas Simanavičius, Hot Springs, Ark., M.E. Gedgaudas, Newhall, Cal., A. Žitkus, Hartford, Conn., atsuntė po 10 dol. auką su laimėjimų šaknelėmis. Labai ačiū.

"Aušros" dienos minėjimo procesija LSS Jubiliejinėje stovykloje. Kryžių neša LSS Pirmios pimininkas ir stovyklos viršininkas v.s. Sigitas Miknaitis.

Nuotr. J. Tamulaitis

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

MOKYKLA, KURIOJE IR VASARĄ DIRBAMA

Vidurvasario karščiuose, kai visos mokyklos uždarytos, mokiniai atostogauja. Crestwood, (Chicago priemiestyje), V. Karosaitės vadovaujama Crestwood School of Dance mokykloje dirbama. Čia šešias dienas savaitėje rimtam darbui renkami mažametės mergaitės (pradedant trimetėmis "pipiriukais"), jaunuolės, suaugusios moterys, vienas — kitas berniukas, jaunuolis. Čia septynios talentingos ir savo srityje patyrusios mokytojos moko pradinio ir pažengusiųjų baletą, džiazo, ir "tap" šokio bei mankštos.

Baletas šokis reikalauja gilių koncentracijos, kūno judesių ir minties koordinacijos, kuri pasiekama griežta disciplina — nuolatinio darbu, mankšta ir meile šokiui. Atostogos, kad ir neilgos, šokėjams nėra naudingos. Tai žino netik mokytojos, bet ir šios mokyklos mokiniai.

Violeta Karosaitė, aukšto lygio baletu šokėja ir talentinga choreografė, yra griežta sau, reiki savo mokiniams. Ne gietumu, bet asmenybės šilumumu, asmeniškumu dėmesiu kiekvienam mokiniui ir inspiruojanti savo talentingumu, Violeta pasiekia gerų mokymo rezultatų. Jos vadovaujamoje mokykloje ne vien instruktuojama, bet stengiamasi mokinys motyvuoti darbu ir tobulumo siekimui. Didelis dėmesys teikiamas pažangai ugdati mokinių potencialumą ir individualybę. Šios pastangos akivaizdžiai pastebimos metiniuose mokyklos pasirodymuose, kur grupinėse ir solo partijose, sumaniai choreografuoti pastatymų apjungtose, pasirodo visi šios mokyklos mokiniai ir mokytojos.

Šimetinis buvo jau penktas toks pasirodymas ir, turbūt, idomu buvo stebėti ir atskirai

sėkmingiausias. Jame buvo atlikti net trys atskiri ir savo pobūdžiu labai skirtingi baletai, kuriuos, birželio 18 ir 19 d. Palos Heights Alan B. Shepard mokyklos auditorijoje vykusiuose trijuose spektakliuose, stebėjo daugiau 1000 žiūrovų, jų tarpe ir keli simtai lietuvių.

Pirmasis šio pasirodymo baletas buvo žaismingas "Saga of the West", kurioje 17-koje grupinių, solo ir dvejetų pasirodymuose vaizduojamas JAV Vakarų gyvenimas. Choreografija Violetos Karosaitės, Robin Norskrog, Debbie ir Joan Greenberg, naudojantis Aaron Copland, Dmitri Shostakovich ir Ozark Mountain Dare Devils muziką.

Antrasis baletas — "Dances of the court". Jame vaizduojami gracingi karališkojo dvirio šokiai. Muzika Adam Donizetti. Choreografija Violetos Karosaitės ir Lisos Chapman (gimnastika).

Trečiasis ir įspūdingiausias šiame pasirodyme pastatytas baletas "Armageddon", kuriame vaizduojama galima pasaulio pabaiga sukelta didelių gamtos kataklizmų ar neatlaidžių gėrio su blogiu tarpusavio kovų. Šiame baletu pinasi klasikinis ir modernus baletas vaizduojant beviltiškų kovų padarinius ir naujo gyvenimo ir atgimimo viltį. Šis baletas, pagal muz. Antano Rekašiaus muziką Violetos Karosaitės choreografuotas, programoje vadinamas pasauline premjera.

Sis pasirodymas buvo žymiai aukštesnio lygio negu daugumos tos rūšies mokyklų metinai pasirodymai. Daugybė atkaklaus darbo valandų, kantrybės ir meilės šokiui įgali no mokinės ir mokytojas sukurti šis maždaug tris valandas trukusią, bet žiūrovui nenusibodusią, programą.

Idomu buvo stebėti ir atskirai

ry mokinių per metus pasiektą pažangą. Ypač akivaizdžią pažangą padarė jaunutė lietuvių Vida Urbaitė, šiame spektaklyje pasirodžiusi netik grupinėse, bet ir solo partijose.

Vida Urbaitė, pažangi baletu mokinė, Violetos Karosaitės vadovaujamos Crestwood Studio of Dance mokyklos metiniame pasirodyme.

Džiugu, kad Vida, netik pirmąjį mokinė mokykloje ir apyvirdinga skautė, bet jau ir aspiruojanti balerina.

Apdovanojimai ir gėlės spektakliui pasibaigus, šios mokyklos mokiniai ir mokytojos yra ne atsiekimas, bet tik paskatinimas tolimesniam darbui. Vasaros semestras jau įpusėjęs. Netrukus prasidės registracija rudens semestru, kurio pradžia rugsėjo 6 d. Rudenį tikimasi mokinių skaičiaus padidėjimo, nes mokykla darosi plačiai žinoma pietvakarinuose Chicago priemiestiuose. Laukiama ir didesnio skaičiaus lietuvių. Iki šiol vyravo vietinės amerikaitės. Idomu, ir tai, kad šią mokyklą lanko daugiau suaugusiųjų negu vaikų.

Prieš penketą metų, steigdama šią mokyklą, Violeta Karosaitė nediršo spėlioti apie jos ateitį. Geros organizacijos ir personalo dėka, mokykla auga ir populiarėja. Tai neeilinė vaikų makštos ir koordinacijos mokymo mokykla — ji pasiunkama mokinių, kurios rimtai galvoja ir ruošiasi baletu šokėjų profesijai.

Laukiant ateinančių metų pasirodymo, Violetai Karosaitėi linkima sėkmės ugdat naujas balerinas.

JUBILIEJINĖS IŠKILMĖS ŠV. KAZIMIERO SESERŲ VIENUOLYNE

Šių metų rugpiūčio 16 dieną iš viso šešios seselės minės vienuolinio įžadų gyvenimo sukaktį. Keturioms minės 50-dešimties, o dvi minės 25-rių metų sukaktį.

Šventės minėjimas prasidės iškilmingomis šventomis Mišiomis ir apeigomis seserų koplyčioje 10:30 valanda ryto. (Dalyvavimas tik su kvietimo bilietėliais).

Sioms pamaldoms vadovaus celebrantas kun. Frank Kelpšas, dalyvaujant vykskui Vincentui Brizgiui. Ceremonijoms vadovaus kun. Stanislovas C. Gaučas.

Koncelebrantai bus kun. Robert Ciso, kun. Anthony Kelpšas, kun. Francis Kiley, kun. Mannes Landmesser, kun. Vito Mikolaitis, kun. Henry Nitz, kun. William Rogers, kun. Joseph Vaskas, kun. Cedric Wilson ir kun. Anthony Zakaruskas.

Pamokslą sakys kun. Manes G. Landmesser.

Chorui vadovaus: sesuo M. Bernarda, vargonais gres sesuo Theresa Papis ir giedos Šv. Kazimiero seserys.

AUKSINI JUBILIEJŲ MINĖS

Seselė M. Alexa iš Šv. Juozapo par., Duryea, Pa., ses. Helen Michelle iš Šv. Juozapo par., Lowell, Mass., ses. Marie Augusta iš Šv. Rocco par., Brockton, Mass., ses. M. Placi-

da iš Šv. Kazimiero par., Worcester, Mass.

Amžinybėje garbina Viešpatį: Seselė M. Camilla iš Šv. Pranciškaus par., Minersville, Pa., ir ses. Agatha Marie iš Šv. Mykolo par., Raymondville, Mo.

SIDABRO JUBILIEJŲ MINĖS

Seselė Marilyn Karpovich iš Šv. Jurgio par., Shenandoah, Pa., ir seselė M. June iš Šv. Kazimiero par., Worcester, Mass.

Šios iškilmės yra ypatingu būdu brangios seselėms jubiliejinėms. Šioje Eucharistinėje aukoje dėkingumo malda kykla į dangiškąjį Tėvą padėkoti už gausias malones, joms suteiktas.

Seselės jubilieatės tesėjo tvirtai dieviškos meilės pasiukojime. Šiandien su didesniu ryžtingumu pakartoja duotąjį pažadą ir atnaujina savo Sužietotiniui pajėgias valios ištikimą meilę. Teprima meilės Viešpatis jubiliečių tobulą auką.

Sveikiname mūsų mylimas ir brangias Jubiates, vieniamės su jumis ir drauge dėkome Dievui už jo palaiminimą, pagalbą ir ištvėrmę iki šiol. Taipgi maldaujame ištvėrmės malonės ir tvirtumo aukotis pašaukimu tarnyboje, iki Dievas pasikvies mus į dangaus karalystę.

SKS

nėjate, tai galite įsigyti specialius, papigintus CTA bilietus. Šitus bilietus galima įsigyti Senior Citizens ir Handicapped Center (6117 S. Kedzie). Atėję į centrą, atsi-neškite gimimo metrikus ir vėliausia nuotrauką, tinkančią pasui.

Jeigu jums nusibodo sėdėti namuose, šią vasarą prakiutuoti ir nieko nedaryti, tai čia ruošiamos kelios ekskursijos jūsų įdomumui. Visos ekskursijos išvažiuoja iš Senior Citizens ir Handicapped Center. (Aukščiau duotu adresu).

1. Ketvirtadienį, rugpiūčio 25 d., yra planuojama praleisti dieną Arlington Park Race-track. Išvažiuojama 10 v.r. ir grįžtama 7 v.v. Galesite pamatyti lenktynes ir bus geri pietūs. Kaina yra 22 dol. Čia įskaitoma transportacija, įėjimas į parką ir pietūs. Nedelskite ir kuo greičiau registruokitės.

2. Ketvirtadienį, rugsėjo 8 d., yra planuojama praleisti dieną Saugatuck, Michigan. Išvažiuojama 8 v.r. ir grįžtama apie 7:30 v.v. Bus pietūs, laisvas laikas nueiti į krautuves ir viena su puse valandos laivu paplaukti Kalamazoo upe ir Michigan ežeru. Kaina yra 28 dol. Čia įskaitoma transportacija, pietūs ir laivu plaukiojimas. Bus įdomu ir smagu praleisti dieną ant vandens.

3. Trečiadienį, rugsėjo 7-10 d., yra planuojama kelionė į Niagara Falls, Kanada. Keturių dienų kelionė prasidės Chicagoje, tada važiuojama į London, Ontario. Antrą dieną iš London, Ontario, į Niagara Falls. Trečią dieną iš Niagara Falls į Dearborn, Mich. Ketvirtą dieną iš Dearborn, Michigan, atgal namo. Kaina yra 369 dol. Dėl smulkesnių informacijų apie vieną ar visas keliones prašoma skambinti: 476-8700. Kuo greičiau prašoma registruoti, nes gali nebeklikti vietų!

KL

UOLIA DARBININKĖ IŠLYDINT

Prancūzai sako, kad kiekvienas atsisveikinimas talpina savyje mirties dalelę. Atsisveikinimas ilgesniam laikui, žmogus jaudinasi. Išsiek-

rimas su artimais žmonėmis būna skaudus.

Viktorija Orentienė išsikelia gyventi pas savo anūką Radutį Orentą ir rytines valstybes. Chicagoje V. Orentienė priklausė kelioms draugijoms. Svarbiausia, nebijojo ir nevengė darbo bei pareigų, kurias stengdavosi atlikti tobulai. Ji buvo ir ilgametė Putnamo seselių rėmėjų valdybos narė, uoli darbininkė ir dosni aukotoja.

Trečiadienį, rugpiūčio 3 d., būsrys Putnamo seselių rėmėjų rinkos ir Dainos restoraną bendrai atsisveikinti su išvykstančia. Pirm. M. Rmienė ir vicepirm. S. Endrijonienė perdavė visų linkėjimus besikuriant V. Orentienė pažadėjo naujoje savo gyvenvietėje žvalgytis lietuvių ir įkurti Putnamo seselių rėmėjų naują skyrių. Palinkėta sėkmės, pasidžiaugta anūko Radučio rūpestiu savo močiute. Rysiai nenutrūks, nes dirbant labdarai, ypač vienuolyno reikalam, niekad nesibaigia draugiški santykiai, tad ir atsisveikinimas nebuvo liūdnas ar skaudus.

D. A.

KOVOJE UŽ TAUTINĘ GYVYBĘ

Kaip priklausyti Lietuvių Bendruomenei yra kiekvieno tautinė pareiga, taip likti šalia Lietuvių Bendruomenės yra tautinis nusikaltimas. Priklausyti LB ar nepriklausyti nėra neutralus dalykas, priklausas arbitrarium sprendimui. Likti šalia LB — tai likti šalia kovos už tautinę gyvybę. Kas kovoje lieka pašalinu žiūrovu (kartais paploti, bet dažniausiai kritikuoti), tas išduoda kovojančiuosius. Kiekviena kaltė yra ne "privatus reikalas", o visiems nusikaltimas. Kas atsisako savo naštos, tas dvigubina kito našta. Vieno sykštumas bendram reikalui liečia visus. Vieno abejingumas silpnina visų tautinę kovą. Vieno nutaimitas laužia visų frontą. Todėl niekas neturi teisės be kaltės ir be gėdos būti "paliktas sau pačiam". Kas "privačiai" užsidaro, tas užsidaro ne su gryną sąžine, o su savo kalte tautai.

Dr. Juozas Girnius

Svajonė Kerelytė (vidury) su savo tėvais Alfonsu ir Jolanda Kereliais St. Xavier College po baigimo iškilmų ir įteikimo jai išskirtinės studentės pažymėjimo.

Nuotr. St. Xavier College

CHICAGOJE LIETUVIAMS ŽINOTINA

Jeigu esate 65 metų ar daugiau ir dažnai autobusu važiu-